

Izšlo vsak dan razen nedelje in praznikov.
—
Izšlo vsak dan razen nedelje in praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 So. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XI.

Cena lista je \$3.00.

Entered as second-class matter January 23, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sreda, 16. oktobra (Oct. 16) 1918.

Yearly subscription \$3.00

STEV.—NUMBER 243.

Published and distributed under permit (No. 146) authorized by the Act of October 6, 1917, as filed at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Amerika je odklonila vsako pogajanje s kajzerjevo vlado.

NEMCIJA MORA IMETI PRAVO DEMOKRATIČNO VLADO PREDNO BO GOVOR O PREMIRJU.

Vojna se bo nadaljevala do skrajnosti. V Nemčiji mora biti revolucija. Bavarski socialisti zahtevajo, da se kajzer odpove. Turčija mora kapitulirati. Hindenburg iniciator premirja?

Washington, 15. okt. — Po oficijelnem poročilu iz neutralne države je maršal Hindenburg, ne pa navadno pacifistični kancelar Meks, prišel kajzerja za ponudbo premirja. Hindenburg ve, da ni več surovin za izdelovanje granat in kakšen je položaj v splošnem na Nemškem, zato želi premirje.

London, 15. okt. — Wilsonov odgovor je povzročil največje navdušenje v Londonu in Parizu. Splošno mnenje je, da zavezniški diplomati bi ne bi postavili boljšega odgovora na nemško noto.

London, 15. okt. — Anglija je obvestila Turčijo, da druga mirovna pogodba za njo ni kakor brezpogojna kapitulacija.

Carib, 15. okt. — Bavarski socialisti, shranjeni na konvenciji v Münchnu, so večer izrekli zahtevo, da se mora kajzer Viljem s kronsprincem vred odpovedati prestolu. Vsi govorniki na konvenciji so zahtevali abdikacijo hohenzollernske dinastije.

Washington, 15. okt. — "Naloga Amerike je končati vojno s popolno zmago. Vojna se bo nadaljevala tolik časa, dokler ne pade kajzerjev sistem; ameriške čete bodo odhajale čez morje po 250,000 mož na mesec kot doslej."

Tako izjavlja danes oficijelni Washington. Vsa nervoznost večerajšnjega dne, ko je javnost neestrno pričakovala, kaj poreče predsednik Wilson na zadnjo nemško noto, je izginila. Predsednik je povedal svoje in zdaj je vse v redu.

Vladni uradniki pravijo, da morda se zdaj pojavijo prebrati v Nemčiji, ki lahko kmalu ustavijo vojno, ampak v tem hipu je še zmiraj v sedlu militaristična stranka, ki ne bo sprejela tega, kar zahteva Wilson. Edino popolni poraz na fronti in revolucija v Nemčiji more pripraviti svet za mir.

V Washingtonu tudi pričakujejo, da bodo zdaj nemški militaristi pobesili jeze in počenjali bodo še večje grozovitosti s submarinkami na morju in v okupiranih deželah; tako so pruski militaristični mogotci vselej naredili, kadar niso mogli s intrigami doseči svojega cilja. Vprašanje miru zdaj zavisi od tega, kaj stori nemško ljudstvo.

Turčija je pretrgala vezi z Nemčijo in Avstrijo.

Amsterdam, 15. okt. — Turčija je pretrgala vezi z Nemčijo in Avstrijo-Ogrsko in naznanila je uradno, da hoče skleniti separatni mir s entento.

Amsterdam, 15. okt. — Z Dunaja javljajo, da prvi korak novega turškega kabineta pod vodstvom Tevfik paše je bila nota Avstro-Ogrski, v kateri je Turčija sporočila, da je valed militarističnega položaja na Balkanu pristojna skleniti separatni mir s entento. Avstrija je odgovorila, da naj Turčija počaka, kaj prinese izmenja (Dolje na 3. str., 1. kol.)

Washington, 15. okt. — Vsebina Wilsonovega odgovora na zadnjo noto nemške vlade je sledeča:

Poslaniku Švice, oskrbniku nemških zadev v Združenih državah:

Gospod: V odgovor na noto nemške vlade, datirano 12. oktobra in katero ste mi izročili danes, Vam dostavljam sledeči odgovor s prošnjo, da ga pošljete nemški vladi:

Nekvalificiran sprejem pogojev predsednika Združenih držav, podanih v njegovem govoru 8. januarja 1918 v kongresu in v njegovih poznejših govorih, po sedanjosti nemški vladi opravičuje predsednika, da izreče svoj odprt in direktni odlok z ozirom na noti nemške vlade z dne 8. in 12. oktobra 1918.

Predvsem mora biti jasno razumljivo, da proces izpraznitve ozemlja in pogoji premirja so zadeva, ki se ima prepustiti odloku vojaških svetovalcev vlade Združenih držav in zavezniških vlad in predsednik čuti dolžnost izjaviti, da vlada Združenih držav ne more sprejeti premirja, ki ne nudi absolutnega poročila za vzdrževanje sedanje militaristične supremacije ameriških in zavezniških armad na bojnem polju. Predsednik je prepričan, da zavezniške vlade stoje na enakem stališču.

Dolžnost predsednika je tudi izjaviti, da je prepričan, da ne bo vlada Združenih držav niti vlada nobene države, ki se bojuje na strani Združenih držav, nikdar sprejela premirja toliko časa, dokler oborožene sile Nemčije nadaljujejo z nepostavnimi in nečloveškimi čini, ki jih še vedno izvršujejo.

V tem trenutku, ko nemška vlada predlaga vladi Združenih držav, da se govori o miru, nemške submarinske potapljalje potniške parnike na morju, in ne samo parnike, temveč tudi čolne, v katerih iščejo potniki in mornarji rešitve; pri sedanjem prisiljenim umikanju iz Flandrije in Francije počenjajo nemške čete namenoma in hotoma čine destrukcije, ki se vedno smatrajo za direktno kršitev priznanih določb civiliziranega vojskovanja. Mesta in vasi so uničena, in če že niso razdejana, je iz njih pobrano vse imetje, in ne samo to, pač pa so iz njih odpeljani vsi prebivalci. Od narodov, ki so združeni v vojni proti Nemčiji, ni mogoče pričakovati, da odlože orožje, medtem ko se nadaljujejo čini nečlovečnosti, pustošenja in razdevanja, na katere gledajo po vsi pravici z grozo in ognjem v srcih.

Dalje je potrebno, da ne bo najmanjšega nespornostljenja, da predsednik zelo slovesno opozori nemško vlado na besede in jasen pomen ene mirovne točke, katero je nemška vlada zdaj sprejela. Ta točka je bila izrečena v govoru predsednika na Mount Vernonu zadnjega 4. julija in se glasi:

"VSAKA SAMOŠILNA VLADA BREZ OZIRA, KJE SE NAHAJA, KI JE ZMOŽNA SEPARATNO, TAJNO IN SVOJEVOLJNO MOTITI SVETOVNI MIR, MORAJE BITI UNIČENA; ČE PA NE MORE BITI ŽE ZDAJ UNIČENA, MORA BITI VSAJ TOLIKO OSLABLJENA, DA BO BREZ MOČI."

Te vrste vlada je nemška vlada, ki do zdaj kontrolira nemško državo. Na nemškem ljudstvu je lažje, da se to spremeni. Omenjene predsednikove besede so naravno mirovni predpogoji, ako ima mir priti valed prizadevanja nemškega ljudstva samega.

Predsednik je dolžan izjaviti, da ves proces miru zavisi po njegovi sodbi od določnega in povsem zadovoljivega značaja garancij, ki se morajo dati v tej temeljni zadevi. Neovrgljivo je, da vlade, ki so združene proti Nemčiji, vedo s popolno jasnostjo, s kom imajo opraviti.

Predsednik bo sestavil separatni odgovor cesarsko-kraljevi vladi Avstro-Ogrske.

Sprejmite, gospod, ponovno zagotovljenje mojega visokega spoštovanja.

ROBERT LANSING.

ŠPANSKA INFLUENZA TIRJA MNOGE ŽRTVE.

Epidemija je že pokosila 10,714 oseb v Ameriki; 250,000 bolnikov.

V CHICAGU SO ZAPRTA GLEDALIŠČA, CERKVE IN DVORANE.

Washington, D. C. — Zvezne zdravstvene oblasti so danes priporočile železniškemu ravnatelju McAdooju, da prepove vsako nepotrebno vožnjo po železnicah. Oblasti so dognale, da španska influenza potuje z vlaki vred in potniki jo najbolj razširjajo od vzhoda proti zapadu.

Do danes je bilo prijavljenih 250,000 slučajev španske influence v Ameriki in 35,465 slučajev pljučnice; umrlo je do danes skupaj 10,741 oseb na obeh bolenih.

Tekom zadnjega tedna je umrlo povprečno 800 vojakov vsak dan na večbališčih.

Chicago, Ill. — V zadnjih 48 urah je bilo v Chicagu prijavljenih 2174 novih slučajev španske influence in 680 slučajev pljučnice; umrlo je v tem času 216 oseb za influenco in 202 oseb za pljučnico. Ni je skoraj hiše, v kateri bi ne bilo bolnika.

Zdravstveni komisar je danes ukazal zapreti vsa gledališča, kinematografe (moving picture), cerkve, dvorane za ples in vsa javna zbirališča kakor tudi javne pogrebe. Prepovedani so tudi vsi shodi in društvena ali kakršnekoli seje. Slovenska društva kakor tudi ostali rojaki v Chicagu naj vzamejo to vest resno na znanje.

Statistika pokazuje, da je v zadnjem tednu umrlo veliko več oseb za gripo v starosti med 20. in 40 letom kot v prejšnjem tednu. V zadnjem tednu je obolelo na influenco 10,735 oseb, v prejšnjem tednu pa 3,962.

V soboto je umrlo 140 oseb, eden in sedemdeset na pljučnici in devet in šestdeset za gripo. Nad štiri sto novih bolnikov je bilo prijavljenih.

NEVAREN DELODAJALEC.

Dundee, Ill. — John Phillips se je oženil, ker je bil po krivem obdolžen, da je govoril nelojalno. Phillips je delal kot farmarski delavec za Erie Buesnerja, farmarja v Dundeeju, Ill. On in njegova žena sta opijanila Phillipsa, ga zvezala z vrmi in ga izročila oblastim, če, da je govoril nelojalno.

Pri obravnavi na zveznem sodišču je državni pravdnik Borelli izjavil, da mu je jasno, zakaj je Buesner ovdal Phillipsa, da je govoril nelojalno. Dolgoval mu je na mezdi \$280. Borelli je prisilil "čednega" farmarja, da je svojo delavcu plačal zaostalo mezo. Phillips je kupil takoj za 200 zadolžnic svobode, ko je prejel denar, \$80 je pa naložil na banki v Dundeeju. Ali Phillips si je vzel stvar k srcu. Bolelo ga je, da so ga po nedolžnem zaprli in izvršili je samomor.

Zvezne oblasti zdaj preiskujejo, kakšno stališče zavzema Buesner glede vojne.

OBISKOVANJE KAZNENCEV PREPOVEDANO.

Canon City, Colo. — Obiskovanje kazencev v državni ječi je ustanovljeno, da se ne razširi influenza. Jetnikar Thomas Tynan je odredil, da gredo vsi kazenci v parno kopel, celice se razkužijo.

GENERALNI ŠTRAJK V PRAGI. -- ZAČETEK REVOLUCIJE.

Češki revolucionarji so proglasili štrajk. Velike demonstracije so neodvisnost v Pragi.

ŽIVENSKI IZGREDI V BELJAKU NA KOROŠKEM.

London, 15. okt. — Iz Caribha poročajo, da se vrše v Pragi velike demonstracije v prid neodvisnosti Češke. Češki narodni svet je poklical delavce v Pragi na generalno stavko, ki je menda zdaj priprava za revolucijo, katera ima združiti Češko, Moravsko, Slovaško in Šlezsko v neodvisno republiko.

Carib, 15. okt. — Berlinaki "Tageblatt" poroča o velikih izgredih v Beljaku na Koroškem, ki so se vršili v septembru. Izgredi so nastali valed pomankanja živil. Iz Hrvaške je prišla v Beljak majhna količina mesa, ki so ga prodajali po 38 kron kilogram. Lačna množica je v ardu naskočila centralno mesnico in odnesla vse meso do zadnje drobitine. Nato je množica udrla v tovarne za vojaško konzervirano meso. Straža s lakuzantom na čelu je hotela zavrniti izgrede, toda lakuzant se je zgrudil, zadet z opeko v glavo. Šele močna vojaška četa je zadušila izgrede.

Predsednik Wilson o četrttem posojilu svobode.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je podal tole izjavo z ozirom na četrto posojilo svobode.

"Odgovor nemške vlade na moje vpraševalno noto, datirano dne 8. oktobra, mi daje priloiko, da rečem mojim tovarišem-rojaki, da ni odgovor ali kateri drugi sedanjí dogodek znižal veliko važnost četrtega posojila svobode. Edaj bi pomenili popustljivost in neodločnost poraz, ko se se vidi zmaga; pomenili bi vedelo vojni mesto miru na podlagi naših pogojev.

"Resno priporočam vsakemu patrijotičnemu Američanu, da prepusti vladi Združenih držav in zavezniškim vladam vojne razprave, prišete od Nemčije, in da si zapomni, da je dolžnost vsakega moša, da pojača roke teh vlad, in da to stori na najbolj važen način, ki je sedaj pred vojno. — s podpisovanjem zadolžnic četrtega posojila svobode do njegove skrajne meje.

"To posojilo mora biti uspeh. Prepričan sem, da ameriško ljudstvo spozna svojo dolžnost in ga spremeni v uspeh."

POSLEDICA BLAZNE LJUBOSUMNOSTI.

Bedford, Ind. — 35-letni Oscar Medaris je oddal v hrbet 56-letnemu Jack Taylorju, prožnemu predelavcu na Southeastern železnici, tri strele. Dejanje je izvršil iz ljubosumnosti. Po izvršenem zločinu je Medaris odšel na policijo in povedal, kaj je storil. Utknili so ga v zapor.

VREME.

Chicago in okolica: V sredo jasno in hladno. Severozapadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 52. Sonce izhaja ob 7:03, zahaja ob 6:09.

VELIKA ZAVEZNIŠKA ZMAGA V BELGIJI.

Zavezniški vjeli 10,000 Nemcev in vzeli 23 vasi in mest; Nemci beže iz Ostenda.

ITALIJANI VZELI DRAČ V ALBANIJ.

London, 15. okt. — Nemci izpraznjujejo Ostend. Civilne prebivalce so umaknili v Brusel. V Sebruggu so Nemci vzklicali svoja četa na bojna ladja, ki so odplule proti severu. Belgijske čete so do dve milj od Courtraija.

Washington, 15. okt. — General Pershing poroča, da ameriške čete napadajo postojanke največje strategične važnosti in naravne moči severno od Verduna. Včeraj so Američani vjeli 750 Nemcev. Druga ameriška armada pod poveljstvom generala Bullarda je šla zadnjo soboto prvič v boj.

Paris, 15. okt. — Vojni stan poroča, da so francoske čete danes zavzele štiri mesta severno od Aisne in približale so se važni postojanki Bethel.

London, 15. okt. — Iz Rima poročajo uradno, da so Italijani okupirali mesto in pristanišče Durrës v Albaniji, kjer so zajeli veliko število vjetnikov in ogromno množino materijala. — Srbski vojni stan javlja, da so Srbi v nedolgi zavzeli vse hrbe severno od Nisa in južno od Morava. V Nisu so Srbi dobili velik plen blaga in 700 železniških vagonov.

London, 15. okt. — Zavezniške čete se ne zmenijo za mirovne idice iz Berlina, temveč zmagovito prodirajo dalje na vsi zapadni fronti.

Včeraj so zavezniški ponovili ofenzivo v Flandriji. Angleške, francoske in belgijske čete so udarile po kratki topniški preparaciji na dvajset milj dolgi črti in prodrele so pet milj v smeri proti Ghentu. Zavezniški so osvojili 22 belgijskih vasi in mest, med katerimi je tudi Roulers, glavno železniško križišče v Flandriji. Britiške čete so prišle v predmestje Menina in so oddaljene šestiri milje od Courtraija. — Gori zaeno s mestoma Lille in Tureoing velik železniški trikot na belgijski meji. Obenem je angleška mornarica silovito bombardirala nemške submarinske baze na belgijskem obrežju.

S tem novim sunkom so se zavezniški znatno približali Ostendu na belgijski obali in obenem so odprli novo pot za prodiranje proti jugu, kjer se še nahaja nemški žep okrog Lillea. Železnica, ki vodi iz Valenciennesa v Metz, je prišla pod ogenj zavezniških topov. Belgiji sami so večeraj vjeli 3000 Nemcev.

Na fronti severno od Cambraja so angleške čete dosegle v okolico Valenciennesa. Dosegle so točko 3 milje od Denaina, ki leži tik železnice. Američani, ki se bojujejo na tej fronti, so prekorajili reko Selle v bližini St. Soupleta. Tako javlja angleški vojni stan.

Nemci, katere je novi naval v Flandriji zelo iznenadil, so se sprva poskušali braniti, ali odpor njihovih čet je bil slabši kolikor je rastla moč zavezniškega navala.

Američani in Francozi zasledajo hrbe ob Masi.

Z ameriško armado ob Masi, 15. okt. — Američani na zapadni strani Mase in druge ameriške čete (Dolje na 3. str. 1. kol.)

Iz življenja Tomaža Križaja

Povest, Spisal Josip Hrastar.

(Nadaljevanje.)

"Ne odgovoriš ničesar? Slabo vest imaš. Povem ti pa, da nisem voljan prenašati tvoje sirovosti dalje. Ali se vdaš ali pojdi! Jaz sem tukaj gospodar!"

"Dobro vem, da ste gospodar vi; toda ali vam nisem delala vse svoje življenje kakor črna živina? Ali vam nisem stregla v boleznih ter prečela pri vaši postelji nešteto dolgih in tesnih noči? Ali vam nisem bila dosedaj dober otrok, za kakršnega ste me nekdanj sprejeli in mi obljubili, da boste vkrbeli zame vedno kakor bi bila vaša lastna hči? Ne očitam vam ničesar, a to razmerje z nekdanjo mojo nevrčno prijateljico je za vas presramotno! Prav tako bi bilo presramotno zame, ako bi živela zraven nje, če jo vzamete vi! Prevarala me je ona, prevarala ste me vi, zato se ne čudite, da so tako pikre moje besede! Toda zapomnite si, še klicali me bode, kakaj ž njo ne boste srečni! Kadar vam bo prav hudo, spomnite se mojih besed, morda vam odleže. Jaz se odpravim od tukaj še danes. Zbogom!"

Vstala je ter odšla iz sobe.

Kajdiž se je naslonil v stolu in strmel predse. Ustnice so se mu tresle od jeze, oči so se mu izbulile ter zrla za njo, kakor bi bile steklene...

Po trgu je zasumelo. Dvoje tako važnih novic ni bilo karsibodi. Križaj se ženi, Kajdiž ima razmerje z Berto, torej bo tudi iz tega nekaj...

Popoldne je prišel davkar nenadoma iz urada domov. Poklical je Berto v svojo sobo ter zaklenil vrata za seboj. Slišalo se je vpitje, a polagoma se je ublažilo in nazadnje popolnoma utihnilo. Čez dolgo so se zopet odprla vrata, in davkar je stopal ravno kakor sveča naravnost h Kajdižu.

Kaj in kako sta se pomenila med seboj, kdo bi mogel vedeti? Toda davkarjev obraz je bil tako čist in jasen, ko se je vračal od Kajdiža, da je vsak lahko uganil, kako se je vse izteklo gladko in v njegovo zadovoljnost.

Še tisti večer pa je izginila Elza iz trga...

Strel je zopet posetil Križaja po večerji. Prišel je s pipo v ustih kakor po navadi ter molče sedel za peč. Križaj je ležal na divanu, pušil cigareto ter gledal za dimovimi kolobarji, ki so se lepo dvigali proti stropu.

"Torej ti se ženiš," je izpregovoril Strel čez nekoliko časa.

Križaj je samo skomizgnil z ramo ter potegnil iz cigarete.

"Morda misliš, da sem ti prišel odgovorjati? Da ti začenem slikati vse neprijetnosti zakonskega življenja, kakršno sem živel in še živim jaz? Ne, Tomaž! Prav nasprotno, jaz ti resno svetujem, da se oženiš čimprej!"

Križaj se je dvignil in začel hoditi gorindol po sobi. Ustavil se je pred Strelom in vprašal:

"In kakšno so razlogi, ki so te privedli, da mi tako dobrohotno svetuješ?"

"Poslušaj! Edina rešitev zate je zakon. Ta ti še utegne izbiti iz glave tisti neumni idealizem, ki ti bo sicer zavil vrat prej ali slej. Škoda bi te bilo, pameten fant si drugače. Izvedel sem zopet, kakšno neumnost si napravil v svoji gorečnosti zadnjo nedeljo. In še opolnoči, ko vse že spi, si šel pridigovat in ko je bilo že vse pijano. Sedaj ve vsa trg in zasluga našega kaplana je, da se ti smejejo celo stare babnice. Veruj mi, mi ne opravimo ničesar proti nasprotnikom, premalo nas je, a za njimi je masa, ki nas sovraži in ki si od nje polomi rebra in razbije glavo. Čakati moramo, da se to preživi samo, potem nastopimo mi ali pa nastopijo naši nasledniki!"

Tomaž je zrožil.

"Kdo te je podkupil, Strel? Ali smo res že tako daleč, da odpadajo možje, kakoršni ti bil ti? Ali naj pustim sedaj Majdeta na cedilu? Ali naj gledamo s prekrižanimi rokami, kako zmaguje neumnost, kako se smejejo bebeli pametnim možem? Strel je zmajal z glavo.

"Naša usoda je že davno zapečatena. Poginiti moramo, čim prej tem bolje! Čemu je dobro to življenje? Jelični otroci smo, ki jim ni pomoči."

Križaj je stopil naglo k oknu. Tresle so se mu roke, tresel se mu je glas, ko je dejal zamolkno:

"Ako govoriš tako, Strel, tedaj ne moreva biti več prijatelja."

Strel je vstal ter pristojil k njemu. Položil mu je roko na ramo ter govoril:

"Ne razumi me napačno, Tomaž! Dobro me poznaš in dobro veš, kako me boli vse to, kako hudo mi je, da moram tako govoriti. Vse tič pod klancem in nihče ga ne more spraviti do vrha. Nas je premalo, a nasprotniki so prodani. Povem ti, ako ljudstvo samo ne dvigne rok, da bi potisnilo voz dalje, bo ostal tam, kjer je, in blago na njem bo strohnelo in spreperelo. In to ljudstvo ne bo nikdar dvignilo rok, ker niti ne ve, kakšne dragocenosti so na vozu. Kdo naj mu pove, ko mu je zabranjeno, da ne sme poslušati!"

"A jaz trdno verujem, Strel, da se izboljšajo časi, kakaj jedro našega naroda je zdravo in ne bo segnilo!"

"Da! Bog, da bi bilo res, kar govoriš! — Toda, čakaj, ne govori sedaj več o tem. Skuhati hočem čaj, morda nama pride potem kaj pametnejšega na misel."

Strel je šel v kuhinjo po pripravo za čaj. Toda komaj je zaprl vrata za seboj, že se je iz veže oglašala pesem. Mogočno je odmeval zbor:

"Jaz sem Slovan duhom, telom..."

(Nadaljevanje.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA ČIKASKE LOKALNE ORGANIZACIJE SLOV. REP. ZDRUŽENJA DNE 3. OKTOBRA.

Predseduje b. Aleš. Ker je zapisnikar b. Šava odsoten, se na njegovo mesto za tekočo sejo izvoli sestra Minka Aleš. Zapisnik prejme redne seje se sprejme kot je bil čitan.

Tajnik poda podrobno finančno poročilo o dohodkih in stroških. Skupni dohodki meseca septembra so znašali \$302.89. V teh dohodkih je vstet tudi prenos meseca avgusta, ki je znašal \$158.23. Skupni stroški v septembru so znašali \$235.72. Skoro vsi stroški se nanavajo na prireditve manifestacije SRZ. dne 15. sept. povodom konvencije SRZ. V blagajni lokal. org. SRZ. je ostalo dne 30. sept. po odbitju stroškov od dohodkov \$127.17.

Tajnikovo finančno poročilo vzame na znanje. Nadalje poroča tajnik, da so dosedaj izročili sledeči člani, odnosno zastopniki in zastopnice lokalne organizacije, nabiralne pole s prispevki: Jos. Zore, (nabirana svota) \$2.20; Lov. Lotrič, \$21.35; J. Matjazič, \$1.25; Minka Aleš, \$40.60; Anton Zidar, \$7.25; Anton Putz, \$11.50; Mary Udovič, \$64.18; F. Podlipce in John Stržinar, (prva pol) \$6. Tajnik priporoča, naj se vse nabiralne pole vrnejo do prihodnje seje 7. novembra. To naj povesteva vsi tisti, ki niso bili na seji. Ob enem apelira, naj člani vzamejo nove pole in nadaljujejo s pobiranjem prostovoljnih prispevkov. Apelira na zastopnike, naj redno izbirajo stalne prispevke članov lokalne organizacije. Člani so jih pripravili redno prispevati samo ako jih hočejo zastopniki (le) družet redno pobirati. Organizacija šteje sedaj 139 stalnih prispevateljev, izmed katerih eni niso plačali prispevkov že tri mesece. Dolžnost zastopnikov je, da na društvenih sejah take člane opozore na obljubo, ki so jo dali org. SRZ.

Nadalje priporoča, da se vni sistem tajniškega urada pri lokalni org. Sistem sedaj je tako urejen, da odpade večina dela na samo eno osebo. Zato predlaga, da se dosedanj urad* zapisnikarja odpravi, na njegovo mesto pa se

izvoli pomožnega tajnika, ki bo izvrševal del tajniškega dela in pomagal tajniku tudi pri drugih delih, kadar bo zaposlen. Zapisnik bo pisal taj in ga kakor dosedaj objavljal v listih, pomožni tajnik pa ga bo prečital na seji. Valed tega je zapisnikar nepotreben. Po kratki debati je bil tajnikov predlog sprejet z dodatkom b. Aleša, naj si tajnik in pomožni tajnik sporazumno razdelita delo. Preide se na volitve pomožnega tajnika. Nekdo sugestira, da bi se moralo vprašati dosedanjega zapisnikarja b. Šava, ako on sprejme kandidaturu v ta urad. B. tajnik pojasnjuje, da je b. Šava zelo zaposlen in dvomi, da bi mu bilo mogoče sprejeti ta urad. Ker ga n na seji, se ga tudi ne more vprašati, zato je potrebno, da se izvoli enega izmed navzočih. Predlaganih je bilo več kandidatov, ki so razun b. F. Gottlieherja vsi odklonili. F. Gottlieher je izvoljen soglasno.

Tajnik se pritožuje čez slabo udeležbo tekoče seje in pravi, da bo pisal pisma tistim društvam, katerih zastopniki ne prihajajo redno na seje, ali pa sploh ne prihajajo. Na seji dne 3. sept. ni bilo zastopano nobeno čikaško društvo SSFZ, dasiravno so bili vsi zastopniki pismeno obveščeni o seji. B. Aleš opozarja tajnika na sklep lokalne organizacije sprejet pred tremi meseci, da se mora vsako društvo, katerega zastopnik (ica) se ne udeležuje redno seji, opozoriti, naj izvoli takega zastopnika, ki bo tudi prihajal k sejam, ne pa samo figuriral v listi zastopnikov. Člani in članice raznih posebnih odborov poročajo o svojem delovanju pri pripravah za manifestacijo SRZ. dne 15. sept. in o konvenciji S. R. Z. Manifestacija je bila velik moralen uspeh za gibanje naše organizacije in širjenje idej, ki jih zastopa SRZ. Priprave so zahtevale mnogo dela in truda, toda s poštvalnostjo članov in članic smo premagali vse težave in izvršili svoje delo v zadovoljstvo vseh.

Zastopnica s. Aleš, vabi navzoče na udeležbo vestilce združeno z vinskotrgatvijo, ki jo priredi ženska org. SRZ. v nedeljo 20. okt. v Narodni dvorani. Ob enem apelira na možke člane lokalne organizacije, naj prispejajo ob tej priliki na pomoč ženski organizaciji

tem, da bodo pomagali opravičati razna dela na tej prireditvi. V tem smislu govori tudi sestra M. Udovič. — B. Chas. Vesel naznaja, da priredi Slovenski delavski Sokol dne 1. decembra javno telovadbo in zabavo ter želi, da bi druga društva, združena v lokal. org. ne prirejala kakih prireditev na ta dan. Se vzame na znanje.

B. Lov. Lotrič omenja, da bi bilo umestno valed razdalj, v katerih žive čikaški Slovenci, ustanoviti več krajevnih organizacij. V okrožju Lincoln in 22. ceste živi precejšno število Slovencev, ki bi se jih dalo organizirati, ako bi se seje vršile kje v dotičnem delu mesta. Po daljši diskuziji se sklepe, da je popolnoma na mestu, da se v Chicagu ustanovi več krajevnih organizacij, ki naj bodo združene v sedanji okrajni organizaciji, na katero naj pošiljajo svoje zastopnike ravno tako, kakor jih pošiljajo sedaj druga društva, ki so k nji pridružena. Umestno bi bilo ustanoviti take organizacije na prej omenjenem kraju in na severni strani Chicaga (North Side), kakor tudi v So. Chicagu in na Pullmanu. Nekateri zastopniki in zastopnice poročajo, da se na Pullmanu krajevna organizacija S. R. Z. že ustanavlja. B. Zajc povdarja potrebo kar najefektnjeje organizirati naše sile, in če vidimo, da bomo dosegli uspehe, ako organiziramo v raznih delih Chicaga krajevne organizacije, moramo v to porabiti vsako priliko, ki se nam nudi. Aleš je mnenja, da čim več organizacij SRZ. bomo imeli, tim boljši bodo naši uspehi. Zastopniki in zastopnice pa naj porabijo vsako priliko za organiziranje novih organizacij. Ob enem omenja, da bi bilo potrebno organizirati krajevno organizacijo tudi na Lyonsu, kjer živi dovolj Slovencev za vzdrževanje take organizacije. Tudi jim je v Chicagu nekoliko predaleč udeleževati se seji, zato je potrebno, da pridobimo člane za svojo organizacijo, k čikaški okrajni org. SRZ. pa naj pošiljajo le zastopnike.

Ker je s tem dnevnim red izčrpan, zaključil predsednik Aleš sejo.

Če hočete svobodo, kupite zadolžnico četrtega posojila svobode.

ŠTEVILO ŽRTEV VELED GOZDNEGA POŽARA SE MNOŽI.

Duluth, Minn. — Velika pokrajina v severovzhodni Minnesoti, v kateri sta še pred nekaj dnevi eveteli obri in poljedelstvo, je danes podrtina, iz katere se počasi dviga dim proti vetru. V teh podrtinah pa leži na stotine mrtvih mož, žen in otrok. Mnogi med njimi so sežgani, da jih je nemogoče spoznati, njih trupla pa leže v podrtinah ali pa na cestah. Vse to je povzročil strašen gozdni požar, ki je divjal v tej pokrajini v soboto in nedeljo.

Po zadnji cenitvi je okoli tisoč ljudi izgubilo življenje pri tej katastrofi. Na stotine oseb je lahko in težko ranjenih, na tisoče ljudi je pa brez vseh sredstev in doma. Škoda bo narasla na milijone dolarjev. Najmanj tucat mest in vsi si je v razvalinah. Najbolj so trpele mesta Moose Lake, Kettle River in Cloquet. Oblasti sodijo, da je v Moose Laku in okolici najmanj tristo oseb izgubilo življenje.

Vsako poročilo, ki prihaja iz pokrajine, ki jo je zadela katastrofa, povisuje število žrtev. Največ žrtev je bil trjal gozdni požar v pokrajini Moose Laka, kjer so našli mrtve na kupih in zgorele do kosti.

Rešilci pod nadzorstvom generalnega adjutanta Rhinowa so vztrajno na delu in na mnogih mestih so morali zgraditi mostove, da so prišli do žrtev. Generalni adjutant Rhinow pravi, da je število žrtev v Moose Laku, Kettle Riverju in Lawlerju, v katerih so hiše pogorele do tal, mnogo višje, ko so jih cenili po prvih poročilih.

Ponoči so prinesli mrtlice, ki so ležali ob glavnih cestah, v Moose Lake, kjer je v mestu rešilo moštvo iz Minneapolisa odprlo svoj glavni stan. Oddelek rešilnega moštva je dospel v Lawler in našel je samo štiri hiše, vse druge so pogorele do tal.

ALI JE BOGAT ČLOVEK LAHKO KRISTJAN?

Oak Park, Ill. — Ali je človek kristjan, če je tako bogat kot John D. Rockefeller, ki je baptist?

To vprašanje so reševali baptisti v Oak Parku pod vodstvom rev. Carl D. Caseja, župnika prbe baptistovske cerkve.

Dr. Case je zastavil vprašanje, če se krščanstvo strinja z bogastvom posameznega človeka. Trije so odgovorili, da se krščanstvo in biznis ne dasta združiti, ker je biznis sebičen, krščanstvo pa nesebično. Nekdo je dejal, da človek lahko zmerno uspeva in je kristjan, ne more pa nagrabiti velikega bogastva in ostati kristjan.

Drugi odgovori so bili:

"Človek ne more dobiti igre s kartami, če igra s človekom, ki gojufa, v biznisu ne morete uspevati, če imate opraviti z ljudmi, ki so nepošteni."

"Človek je lahko dober, pa ni za nobeno stvar. Mogoče bo dejal, da se mu trgovina ne obnese radi njegovega krščanstva, dasiravno je njegov neuspeh povzročila njegova nerazsodnost."

Iz odgovorov je razvideti, da je

večina tako tolmačila krščanstvo, kakršno bi moralo biti, našli so se pa poedinci, ki so po farizajski metodi zagovarjali biznis.

NEVAREN PTIČEK IN PTICA POD KLJUČEM.

Chicago, Ill. — Policija je aretirala mrs. Anna McCormell in Steve Nicholsa. Obtožena sta petindvajset vlovov na južni strani mesta. Ukradene reči so baje vredne \$10.000. Obtožena je, da je kupovala ukradeno blago od profesionalnih vlovilcev in tatov.

TATOV SO PRIČELI KRASTI KANARČKE.

Chicago, Ill. — Kanarčki so šli v ceni kvšku. Kanarček, ki je stal pred nekaj leti par dolarjev, stane danes od \$10 do \$12. To so opazili profesionalni tatovi in vlovilci in odločili so se, da posežejo tudi po kanarčkih.

Neznani zlikovci so vlovili pri Frank Kuntzu, ki ima svojo prodajalno na šte. 3278 Archerjeva ulica, in ukradli so devetdeset kanarčkov.

Tatovi so obiskali tudi Anton Novaka na šte. 3723 Južna Halstedova ulica. Ukradli so mu vse golobarje-poštarije in trinajst kanarčkov.

NA KONJU VRH 12,307 ČEV-LJEV VIŠOKE GORE.

Portland, Ore. — Dee Wright, gozdar, in njegova soproga, sta napravila pot na goro Adams, 12,307 visoko, na konju. Pot sta napravila po stezi, po kateri še nikdar pred njima ni jezdil jezdec. Pristojnih je bilo devet Indijancev iz rodu Mazamus, ki so bili na božji poti.

Dee Wright je gozdar, toda poverjena mu je bila težavna naloga, da spravi vrh Adamsa material, ki je potreben za gradnjo opazovalnega stolpiča.

KONEC BANDITSKE KARIJERE.

Chicago, Ill. — Edward Shishem, alias "The Young Turk", bivši profesionalen pretepač, obstreljen mrtlo spomlad pri nanehrevanem ropu na Fortune Bros. Brewing kompanijo, obtožen drugih ropov, je bil ustreljen.

Po policijski izjavi ga je ustrelil Ray Tagney v biljardnihi hotelu New Jackson. Policija se trudi, da dobi priče, toda dobiti jih ne more, kajti vsakdo, do katerega se obrne, pravi, da ni bil pri streljanju navzoč.

VODJA BANDITOV SPOZNAN.

Chicago, Ill. — Fred Heller, blagajnik državne banke v Argu, je v družbi privatnih detektivov obiskal okrajno bolnišnico in je tam spoznal v Giovanni Fredericu, voditelja banditske tolpe, ki je oropala banko za \$60.000 v gotovini in zadolžnišah svobode.

Španska influenza

V sedanjem času razširjanja kužne bolezni španske influence, katere izgleda na prvi pogled nič več kot navaden prehlad, morali bi se zelo paziti, da se jo obvarujete.

Kot najboljše sredstvo za obvarovanje proti ti bolezni vam priporočamo sledeča navodila: grganje in ispiranje grla in nosa z Severa's Antiseptol, kateri naj se uporablja raztopljen, vzemite po en del tega zdravila na tri dele gorke vode.

Ko se počutite z mrzlico ali takoj za pričetkom kihanja, vzemite takoj eno ali dve Severa's Cold and Grip Tablets (Severove tablete za prehlad in gripi) in ponovito na vsake tri ure dokler vaša čreva ne pričnejo dobro delati. Ako se vas prime kašelj tedaj vzemite še Severa's Balsam for Lunge (Severov Balsam za pljuča).

Pojdite v postelj vzemite kakšno gorčo pijačo, da se dobro spotite. Če se pa še ne čutite boljše, potem pa hitro pokličite zdravnika in naredite vse kar vam on svetuje.

Gori navedena zdravila bodo veliko pomagala, da se obvarujete pred influenco, za torej je zelo umestno, da imate vedno sledeča zdravila pri rokah doma. Prodajajo se v lekarnah po sledečih cenah:

Severa's Antiseptol, 35 centov.
Severa's Cold and Grip Tablets, 30 centov.
Severa's Balsam for Lunge, 25 in 50 centov.

Ako vam je nemogoče dobiti ta zdravila v vaši domači lekarni potem jih naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Telefon urada Court 8459.

Telefon na domu Neville 1870 R.

FRANCIS A. BOGADEK,
slovensko-hrvaški advokat,

VRHOVNI ODVETNIK NAR. HRV. ZAJEDNICE,

soba 103 Bakewell Building,
vokal Diamond in Grant Sta.,

(nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Naročniki! Pozor!

Poštni zakon zahteva, da je vaša naročnina plačana vnaprej. Znamenje (Oktober 15-18) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da se vam lista ne vstavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, pišite nam dopisnico stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri njih lahko plačate naročnino.

Z novim letom bo naročnina povišana in sicer iz \$3.00 na \$4.00. Sedaj je še čas, da se naročite po stari ceni. Na delo!

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO 'PROSVETA',
2657 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

FARMA NA PRODAJ.

Proda se kmetija 25 akrov zemlje z vsem orodjem, katerega leži prav poleg prijaznega jezera. 4 akre je posejane z deteljo in travo, 10 glav goveje živine, 5 krav, en vol, en bik in tri telice. Potem je ena svinja in 7 prašičev. Poleg kmetije je 4000 akrov prostega pašnika, kateri se sme uporabiti samo za to farmo. Na drugi strani večje šume so pa drugi naseljenici ki skupno pasejo, tukaj redko kadaj pade sneg. Tri milje hoda do šole. Cena za kmetijo z senom in vsem orodjem in živino je le \$1,500. Vzrok, da prodam je to ker sem samec in poleg tega se bolan. Ravno sedaj sem bil bolan dva tedna in so morali sosedje zame živino rediti in oskrbovati. Sprejem tudi partnerja, da bova skupno obdelovala, to je zelo pripraven prostor za živinorejo. Za pojasnila pišite na: John Werder, P. O. B. 32, Birmingham, Wash.

Krojača

na Ely in okolici se priporočava za krojaško delo nove obleke, zimske suknje, čiščenje, krpanje, likanje, barvanje, moške, ženske in otročje obleke. Smo v zvezi z najboljšim Dry Cleaning in Dye House družbo. Naša delavnica je v višjem postnem uradu.

JOE KOMATAR, and
JOHN TERAN Company,
ELY, MINN.

POTREBUJEMO

mladeniča 16 let starega za učenje dela pri pogrebniškem poslu. Oglasite se pri: J. T. Kerman, 645 Merchant St., Ambridge, Pa.

Pravi kalifornski MED
in oranžnega cvetja.
4 funtov s posodo, \$2
60 funtov s posodo, \$19
Garantirana kvaliteta.
Importirano iz prodaje
ANTON VESSELY,
1230 S. Kedvale Ave.,
Chicago, Ill.
Pišite mi in jaz vam pridelam med na dom.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in
naročnik v Pennsylvaniji.
Zdravi vse otročje, ženske in
možke bolezni.

Uradne ure so: 10 ure sje-
traj do 2 ure popoldan.

Bell Telephone Cedar 2388.

843 E. Ohio Street,

N. A. PITTSBURGH, PA.

PIVO!

Vsak zmame napraviti izvrstno pivo sam doma in jako pripravi naziv potom Bavarskeg Beer-Extrakta, kateri je urejen iz pristnega smetja in sladja (mala). Jedna kupa (can) zadostuje za 7 galon (60 steklenic) fine pene, od prave Bavarske se komaj razločuje, pivo ter stane samo \$2.10 z poštno vred. Redor enkrat to pivo poskusite, se pije več druge. — Natančno navodilo pošljem s vsakim naročilom.

Narodilom prilagajte denar ali money order (ne privatnih čekov) ter naslavljajte na:

A. PRISTOTNIK.

375 E. 144th St.,

NEW YORK, N. Y.

VESTI Z BOJISCA.

(Mednarodno s prvo stranjo)

s Francozi vred na vzhodni strani so danes v ljuteni boju za posest hribov ob imenovanem reki, ki dominirajo ravnine, razprostirajoče se proti nemški meji. Zapadno od reke so Američani pustili za seboj Cunel in Romagne (šest milj severno od Montfaucon), prodirajo v gozd Bethenville in dosegli so St. Georges in Ladres-et-St. George.

Vzhodno od Mase in deset milj severno od Verduna prodirajo ameriške in francoske čete skozi goste gozdove, polne sovražnih strojnih pušk, proti trdnjavi La Grande Montagne, ki je ključ do hribov ob Masi. Ta trdnjava je 400 metrov visok hrib in topovi na tem hribu kontrolirajo vso ravnino do nemške meje. Američani in Francozi so že zasedli hribe med gozdovi Conseveye in Platchens in so že zelo blizu La Grande Montagne.

Pariz, 15. okt. — Francoski vojni stan javlja, da francoske čete neprestano prodirajo v smeri od Laonja. Južno od rečice Serre so Francozi okupirali Monceau-Les-Leups in v družbi z Italijani so vželi in pustili za seboj Sissonne. Severno od reke Aisne nudijo Nemci nekaj odpora, ki pa ne more zadržati zmagovitih francoskih čet.

Prodiranje v Srbiji.

Pariz, 15. okt. — Srbski vojni stan poroča, da so srbske čete po zavzetju Nika okupirale postojanke severno od tega mesta. Na zapadni strani so Srbi osvojili Mrmor-Prokuplje. Francoska kavalarija je osvojila Belo Palanko.

London, 15. okt. — Avstrijski vojni stan je včeraj javil, da so se avstro-nemške čete umaknile severno od Nika. Zaveznikemu vojaštvu pomaga tudi srbsko prebivalstvo. Zavezniki nudijo močan pritisk v dolini od reki Moravi.

Dva milijona Nemcev je ubitih in 750.000 domovno pohabljenih tekom vojne.

Chicago, Ill. — Alfred G. Anderson, poročevalec lista "Chicago Herald-Examiner", se je letos meseca maja vtihtopal v Nemčijo in teden dni je prebil v Berlinu, kjer je zbiral podatke o položaju v Nemčiji. Kakor je prišel v Nemčijo, tako je tudi odšel, ne da bi bil kdo sumil, da je ameriški vohun.

Anderson zdaj opisuje v omenjenem listu vse, kar je videl, slišal in doživel v Berlinu. Obiskal je tudi stolnika Ericha von Salzmanna, nekakega generala Ludendorffa, kateri mu je zaupal, da je Nemčija od začetka vojne poklicala pod orožje dvajset milijonov mož in dva milijona mož je že ubitih, 750.000 mož pa trajno pohabljenih.

AMERIŠKE IZGUBE.

Washington, 15. okt. — Vojni department je danes objavil 501 imen. Izgube: 47 mož ubitih v boju, 49 jih pogrešajo, 185 mož je težko in 136 neznano kako ranjenih, 24 jih je umrlo za ranami in 34 vsled bolezni, štirje so smrtno ponesrečeni in 22 je lahko ranjenih.

V seznamu so tudi sledeča imena: Luka Hreljac, St. Louis, Mo., težko ranjen; Charles Skubie, Forest City, Pa., umrl vsled bolezni; Frank Rogović, Philadelphia, Pa., težko ranjen.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN ZAVEZNIKI BODO DOLOČILI, KAKŠNO BO PREMIRJE.

(Mednarodno s prvo stranjo)

vanje not s predsednikom Wilsonom, toda od tedaj ni več glasu iz Carigrada.

Kaj mora Nemčija zastaviti.

Washington, 15. okt. — Iz Pariza je prišlo poročilo, da zboruje v Versaillesu zavezniški vrhovni vojni svet, ki je sestavljen pogoje za slučaj premirja z Nemčijo in Avstro-Ogrsko. Pogoji še niso objavljeni, toda razume se, da bodo poglaviti pogoji sledeči:

Nemčija mora predvsem nehati z grozodejstvi na suhem in morju in s sistematičnim uničevanjem pokrajin koder se unika njene poražene čete.

Nemške armade morajo biti razorožene in vse orožje in strelivo se ima postaviti na mesta, ki jih določijo zavezniški poveljniki.

Nemčija mora zastaviti gotova mesta — nedvomno vse važne trdnjave ob Reni — ki jih zasedajo zavezniške čete, dokler ne bo podpisal splošni mir.

Nemčija mora zastaviti vse submarinske luke in najbrž tudi vso svojo bojno mornarico, ki ostane v rokah zaveznikov do konca vojne.

Nemško ljudstvo nima zaupanja v sedanjo vlado.

Amsterdam, 15. okt. — Tukaj ne vedo, kaj se godi ta trenotek v Nemčiji, znano pa je, da so v Berlinu in v mestih ob Reni velike demonstracije, če ne resni izgrede. Prišlo so vesti, da je ljudstvo v Nemčiji hipoma spoznalo, da ga tudi sedanja vlada vleče za nos in da je ponudba za mir le prikrita, zvit igra. Ljudstvo zahteva mir za vsako ceno.

Dalje je prišla vest, da je kancelar Maks Badenski že padel in da je kajzer v resnem položaju. Socialisti prireajo dnevne shode in v Berlinu so se v nedeljo pojavili letaki, ki zahtevajo proklamacijo socialistične republike. Vlade oblasti so hitro zaplenile letake. Junkerski listi kot je "Tageszeitung" silovito rjovejo proti "brezpogojni kapitulaciji", medtem ko "Vorwaerts", glasilo socialistične večine opozarja junke na vusenem, da se igrajo z ognjem revolucije. V ostalem so militaristi zopet privili vijake cenzure in malo je direktnih vesti iz Nemčije.

Bern, 15. okt. — Poluradna Wolffova agentura v Berlinu je včeraj zaničkala vest o abdikaciji kajzerja, ki se je razširila po vsem svetu.

"Volkzeitung" v Lipskem, glasilo manjšinskih socialistov, piše: "Po mišljenju nemškega ljudstva se suče odgovornost za sedanji položaj okrog cesarjeve osebe. Leta 1888 je cesar dejal, da rajši žrtvuje osemnajst armadnih zborov in 42 milijonov prebivalcev, kakor da odstopi en sam kamen, ki ga je osvojil njegov oče. Danes je dva milijona mrtvih Nemcev in to je več kot osemnajst zborov. Cesar vedno zahteva velikih patrijotičnih žrtv od svojih podanikov, a zdaj je prišel čas, ko mora on pokazati duh patrijotične žrtve in se odstraniti. Ako to stori, tedaj pokaže, da razume duh velikega časa in nemškega ljudstva bo dovolil, da sklene mir z boljšimi pogoji."

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je informiral nemško vlado, da bodo diktirali premirje in mir Združene države in zavezniški.

Povedal je jasno in določno, da ne bo kompromisa z Nemčijo in čimprej se poda in da take garancije, da jih lahko sprejmejo Združene države in zavezniški, toliko preje bo končala vojna.

Predsednik je odklonil nemško sugestijo, da mešana komisija aranzira izpraznenje zasedenega ozemlja po Nemcih.

Informiral je Berlin, da bodo določili maršal Foch in drugi generali, ki z njim operirajo, pogoje za premirje in kako se izvrši izpraznenje zasedenega teritorija.

Poleg pravi predsednik, da lahko pride do premirja le na podlagi pogojev, ki osigurajo Združenim državam in zaveznikom njih sedanjo vojaško supremacijo nad Nemčijo, na podlagi katerih bo lahko izvesti mirovne cilje zaveznikov.

Predsednik pravi, da se ne more uvaževati predlogov za premirje in prenehanje sovražnosti, dokler nemške oborožene sile na suhem in morju uganjajo grozote.

Preden bodo zavezniški narodi in Združene države pristale na premirje, morajo nemške potapljače prenehati s potapljanjem pasazirskih parnikov in rečnih čolnov in nemška armada mora prenehati z oplenevanjem in požiganjem mest in vasi in deportiranjem prebivalcev v nemško industrijsko sužnost.

Če centralne sile prejalise dobre premirje na podlagi teh pogojev, tedaj ostane vprašanje, na podlagi kakšnih pogojev sklenejo Združene države in zavezniški obvezen mir z Nemčijo. In predsednik Wilson opozarja nemško ljudstvo na to dejstvo.

Mr. Wilson pravi, da mora pruska vojaška avtokracija, ki ogroža mir z njeno silo, izginiti, in opominja nemško ljudstvo, da lahko odpravi to nevarnost in svojo lastno interesu in drugih narodov.

Kadar izgine železna pruska vlada, bo po predsednikovih besedah nemško ljudstvo lahko našlo pot, ki vodi do mira.

V predsednikovi noti ni zapisana ona točka, o kateri svet vprašuje, na katero se pa lahko odgovori.

Ko je predsednik izjavil, da morajo biti poravnane krivice, ki so bile storjene Franciji, je gotovo menil, da se Alzacija in Lorena vrnejo Franciji.

Separaten odgovor, ki ga odpošajo Avstro-Ogrski, kaže izdajanje. Ta odgovor se bo dotikal notranjih razmer v dvojni monarhiji, ki je na robu razpada, ali pa da pusti Nemčijo na cedilu.

Predsednik je tako odločno nastopil proti kompromisu z Nemčijo, da uprava izjavlja, da je prišla z vsemi močmi nadaljevati vojno do končne zmage.

"Vlada bo nadaljevala s pošiljanjem onkraj 250.000 mož in potrebnimi zanje vsaki mesec, in popustitve ne bo nobene," je rekel mr. Tumulty, tajnik predsednika.

Vojni tajnik Baker, ki se je v ni iz Francije je dejal:

"Vojni department rine naprej tako hitro, kot more oredotočevati arnado in potrebnine zanjo. Mi gremo naprej."

Navedoma je vojni tajnik Baker razkril, da je predsednik Wilson tudi med štirimi člani najvišjega sveta, ki vodi vojno. Drugi člani so: Ministrski predsednik Lloyd George za Veliko Britanijo, ministrski predsednik Clemenceau za Francijo in ministrski predsednik Orlando za Italijo.

Predsednik pošlje svoj glas brzojavno, kadar najvišji vojni svet zboruje v Versaillesu.

Ko se je predsednik odločil, da izreče, da se more uvaževati premirje, če ni garancij, da zavezniški obdrže vojaško supremacijo nad Nemčijo, se mu bila gotovo znana, priporočila maršala Focha. Med te garancije brezdvomno spada okupacija Metz, Strassburga in Koblenza, strateških točk, ki so na potu v Nemčijo.

Drugo dejanje v veliki mednarodni dčani se mora sedaj odigrati v Nemčiji, pred vratmi kjer zdaj stoji zavezniška armia. Diplomacije soglašajo v tem, da mora sedaj priti akcija iz Nemčije, ne pa besede. Mogoče prizna pogoje in da garancije.

Če se to zgodi, bodo mogoče verjeli, da se je pričela kratki avtokraciji, ki pada šele z mirovnimi pogoji. Če se to ne zgodi, je sodba edina, da morajo armade naprej.

Zdaj je napočila ura, da se nemško ljudstvo osvohodi svojih avtokratov. Tako lepe prilike ni imelo niti v revoluciji leta 1848. Zdaj lahko vzame vso moč junckerjem in militaristom, ki se povzročitelji te vojne. Zlaj lahko spodi kajzerja in vseh tri in dvajset dinastij, ki ga vladajo.

To priliko imajo tudi ljudstva v Avstro-Ogrski. Spode lahko Habsburžani in se organizirajo v samostojnih državah in podajo desnice prijateljsko-demokratskim narodom, ki so žrtvavali svoj imetek in kri, da jih osvobodijo avtokracije in stoletne sužnosti.

Kaj store ljudstva, pokaže bodočnost.

PREMAGAN SOVRAŽNIK MOGOČE POSKUSI ŠE ENKRAT Z NAJBREZONJNEJŠIM BOJEM NA MORJU.

Washington, D. C. — Sir Eri Geldes, prvi lord britske admiralitete, pravi v izjavi, v kateri opisuje junaška dela ameriških pomorščakov, da mogoče sovražnik še enkrat poskusi z najbrezobzirnejšim bojem na morju, pri katerem bodo igrale nemške potapljače glavno vlogo. Zavezniški so pripravljeni tudi za ta eventualni izbruh obsedenih nemških militaristov v Berlinu.

Sir Eri ne navaja detajlov, ravno tako je nemogoče dobiti v mornariškem departamentu informacije, kaj so izvedeli poveljniki ameriške in zavezniške mornarice. Slišajo se glasovi, da Nemčija sredi svoje mirovne ofenzive, ko pade nemške armade nazaj, upa ojačati svoj diplomatični naval za mir s pogajanj, da poveljnikom na svojih potapljaških naroči, da uničujejo, ne glede na varnost potapljač.

Mogoče je vse, kajti kdor pozna kajzerja in nemške militariste, ne more pričakovati nič dobrega od njih. Če se to zgodi, o čemur se zdaj slika je glasovi, bo ves pravičen svet prepričan, da se z div-

jimi zverinami ne more sklepati mira; ampak da je edino sredstvo proti njim, da se jih napravi brezmočnim.

Ameriške vesti.

RABITE DO BOŽICA LE MEHAK PREMOK.

Chicago, Ill. — Raymond E. Durham, kurvni upravitelj, je podal izjavo, v kateri svetuje konzumentom da naj do Božice kurijo le z mehkim premogom, ne glede na to, če imajo navadne peč ali pa peč za centralno kurjavo.

Durham pravi, čeprav imajo konzumentje v drvarnici trd premog, naj do Božice vseeno kurijo z mehkim premogom, da prihranijo trd premog do časa, ko nastopi ostra zima.

362,867,000 TON PREMOKA PRODUKCIJANEGA V ŠESTIH MESAČIH.

Washington, D. C. — Od prvega aprila do 28. septembra so nakopali več premoga, kot kdaj prej v pol letu.

Živilska uprava naznanja, da je produkcija kljub mnogim težočam tako visoka. Pomanjkanje delavcev je tvorila glavno oviro. Od 50.000 do 60.000 rudarjev je vstopilo v vojaško službo, ravnotilko jih je mogoče odlo, da delajo v vojni industriji.

Kljub tem težočam so producirali 311,218,000 ton mehkega premoga, ali dvanaest odstotkov več kot lani v tem času. Antracitnega premoga so producirali 51.651,000 ton ali 1.1% več kot lani.

Epidemična influenza je ovirala produkcijo premoga v mnogih krajih.

Pomnožitev produkcije gre na račun patriotizma rudarjev, ki so žrtvovali praznike in počitnice, da so producirali toliko več premoga.

NOVE DOLOČBE ZA HOTELE IN RESTAVRACIJE VELJAVNE Z 21. OKTOBROM.

Chicago, Ill. — Dne 21. oktobra postanejo veljavne vse določbe, ki nakladajo večje omejitve. Določbe, ki jih je izdal živilski upravitelj, so obvezne za hotele, restavracije in kavarne. Najbolj radikalna odredba omejuje odmere mesa in odpravlja popolnoma "četrti obed".

Določba pravi, da je četrti obed nepotreben in nepatrijotičen, banketi in skupni obedi naj bodo zelo preprosti.

NEMŠKI POSLANIK BERNSTORF KOT ZAROTNIK.

New York, N. Y. — Odkritja dokazujejo, kako so Bernstorf, bivši nemški poslanik, in drugi nemški propagandisti skušali onemogočiti izvoz streliva iz Združenih držav. Ko so ponorečili načrti, da z bombami in dinamitom požejejo v zrak ladje in tovarne, so organizirali pseudoameriško korporacijo z \$2.000.000 pod imenom Bridgeport Projectile kompanija. Hoteli so dobiti velika naročila za zavezniške in nabiti tako granate, da bi ne eksplodirale.

Tako poroča A. Mitchell Palmer, varuh tujezemske lastnine, ki je že prevzel 19.000 do 20.000 delnic te družbe. Kompanija je njemu na znanila tudi drugo imovino, ki je vredna pol milijona dolarjev.

VOZNIKA PRIZNALA TATVINO.

Chicago, Ill. — John J. Cook in Bernard O'Brien, bivša voznika pri American Railway Express kompaniji, sta priznala detektivskemu nadzorniku C. E. Johnstonu, da sta ukradla blago, ki je bilo vredno \$30.000.

Vsled izpovedi bodo aretirani tudi nekateri trgovci, ki so kupovali ukradeno blago. Zanj so plačevali manj kot desetino prave vrednosti.

DOBRA PLAČA — STALNO DELO!

Naš premogorev je edini v tem okraju, kateri dobi vedno dovolj vozov in kjer lahko stalno delate. Premog je 6 čevljev visok. Rov je strogo UNJSKI in naši rudarji zaslužijo dobre plače. Rudniki so oddaljeni dve milje od mesta AMSTERDAM, O. in vi lahko dobite tukaj stanovanja po zmerni ceni v najem in tudi življensko stanje je zelo povoljno.

MI POTREBUJEMO 25 DOBRIH RUDARJEV.

Sam lahko pridete naravnost s N. Y. Central R. R. železnice do postaje Amsterdam, Ohio. Ali pa pišite za pojasnila na:

THE WOLF RUN COAL CO., WOLF RUN, OHIO.

Slovenske Narodna

Ustanovljeno 8. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2637-28 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Podporna Jednota

Skupaj 17. junija 1907
v 28. l. l. l. l. l.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogt, box 290, La Salle, Ill.

I. Podpredsednik: J. Bratkovič, E. P. D. 4. box 98, Girard, Kas.

II. Podpredsednik: Josef Kuhelj, 9323 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Tajnik: John Verderbar, 2709 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Blagajnik: Anton J. Turbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.

Knjižničar: John Melek, 4008 W. 21st St., Chicago, Ill.

NADEBNI ODBOR

John Ambrosi, box 251, Canonsburg, Pa.

Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.

F. S. Tauscher, 674 Albany Ave., Rocksping, Wyo.

POBODNI ODBOR

Anton Hrab, box 140, Canonsburg, Pa.

John Radick, box 425, Smithton, Pa.

Nedolf Pleterski, box 436, Bridgeville, Pa.

Jakob Miklavž, L. Box 2, Wilkes, Pa.

M. Petrovich, 14215 Hale Ave., Collinwood, O.

SKRBNIK PROSVETI

John Savertalk.

VAHOVNI SKRBNIKI

F. J. Kera, M. D., 6303 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE RABNE IN STVARI, ki se tičejo gl. opravila, shora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

JOHN VERDEBAR, 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDNE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov:

JOHN AMBROSIO, box 251, Canonsburg, Pa.

Pritožbe prejeljive vsebine, ki sta jih rešili prva in druga instanca, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAB, box 140, Canonsburg, Pa.

VSE DOPIJE, razprava, hanki, omenjalni list, "Prosveta" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETA", 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš, se pošiljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA", 2637-28 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korrespondenci s tajništvo S. N. P. J. vrednostim in upravljenim "Prosveta" s rabito imen sredstev, marval napisite naslov, ki je to naveden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

PROSVETA

Ustanovljena 8. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2637-28 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Hrbtobol.

Ako imate bolečine v hrbtu, ali križi, ali v vseh delih. Bolečine postajajo neprenehne; ledice (obisti) vas bolijo in voda od vas gre gosta, ter čutite pri tem bolečine. V takem slučaju rabite kako dobro zdravilo, pa ga morate dobiti? Ne iščite drugih pripomočkov, ampak poskusite samo enkrat

Severa's

Kidney & Liver Remedy

(Severova Zdravila za obisti in jetra). To je izbrano zdravilo za mehur, kadar imate bolečine pri spuščanju vode, tako tudi pri otrocih, ki morajo postelje. To zdravilo odpravlja slatenost in vse zopne sapa, zmanjšuje otekline nog in lajša hrbtobol. Poskusite ga. Prodaja se v lekarnah. Cena 75c in \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

633 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Imate li bolečine v hrbtu, ali križi, ali v vseh delih? Bolečine postajajo neprenehne; ledice (obisti) vas bolijo in voda od vas gre gosta, ter čutite pri tem bolečine. V takem slučaju rabite kako dobro zdravilo, pa ga morate dobiti? Ne iščite drugih pripomočkov, ampak poskusite samo enkrat

Severa's

Kidney & Liver Remedy

(Severova Zdravila za obisti in jetra). To je izbrano zdravilo za mehur, kadar imate bolečine pri spuščanju vode, tako tudi pri otrocih, ki morajo postelje. To zdravilo odpravlja slatenost in vse zopne sapa, zmanjšuje otekline nog in lajša hrbtobol. Poskusite ga. Prodaja se v lekarnah. Cena 75c in \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

RADA BI ZVEDELA

za mojega bratrance Josipa Hauptmana, doma iz Smartnega pri Litiji. Imam mu precej novega poročila. Ako kateri cenjenih rojakov ve za njegov naslov, je proščen, da mi ga sporoči. Če pa bode sam žitel na oglas, ga prosim, da se mi javi.

Antonija Leve omožena Maek,
1404 E. 53 St. Cleveland, O.

NAPREDEK

"Prosveta" plača za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V aslogi imam vse za vsakdanje potrebe, ne po smerni ceni.

ANTON KORNIC,
Kernala, Pa.

NAPRODAJ FARMA.

Rojakom katerega vesel naseliti se na farmo v državi Wisconsin, se nudi zelo ugodna prilika za nakup farne v Wausaukee, Wis.

Jaz imam 40 akrov farne, katero sem se namenil prodati za radi neugodne nesreče ki me je zadela. Na farmi je logs hiša, dve štali, polovica je obdelana in druga polovica pa je dober pašnik in še za očišči.

Torej ako katerega rojakov vesel naj se obrne za vsa nadaljša pojasnila na mene lastnika; na naslov: Tony Zvab, P. O. B. 631 Farmington, Ill.

Prof. Dr. Mullin

ZDRAVNIK — SPECIALIST ZA SLOVENČE

411—4th Avenue
(NA SPROTI POSTE)
Pittsburgh, Pa.

Stari in mladi zdravniki, 288 letov praksa. Zdravi napade in hitro vse bolezni, pljuč, ledice, obisti, trganje, nervoznost, krčne bolezni, kakor tudi druge bolezni mladih. Odravi vse bolezni katere pravnice v svojo kuro. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostali delov sveta zdravila. Njega cena. Navrat brezplačno. Teden prejel poplačila jamstvo. Pri meni se zdravi veliko številna Slovencov. Uradno are od 8. oktobra do 8. oktobra, ob nedeljah zame od 10. do 2. poplačila.

Odpravite posode za sladkor in ne porabite pri obedu več kot kosček ali kavino klico sladkorja.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izšla dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (Sept. 30-15) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

WILSONOVA BOMBA.

Nemška vlada (besedo "cesarska" so v Berlinu zatajili) je hitro odgovorila na tri vprašanja predsednika Združenih držav, ali se hitreje je na ta odgovor odgovoril Wilson sam.

In njegov odgovor! Njegov odgovor je odgovor milijonov, katerih srca so morda že trepetala, da se bo tiranom v Berlinu posrečilo z zvijad dobiti mir in oropati Ameriko ter zaveznike sadov njihovih zmag.

Kdor je mislil, da bo Amerika popustila v najpohalnejšem momentu, ko njene armade — sestavljene iz delavcev, kmetov in klerkov — pade kajzerjeve horde proti nemški meji, ko angleške in francoske armade korakajo kakor na slavnostnem pohodu skozi porušena in požgana mesta in vasi — zadnje barbarstvo delo kajzerjevih kulturonošev — ko mučenika Srbija s pomočjo Francozov, Angležev, Grkov in Italijanov tira pruske rušilje s svojih tal, ko vstajajo tlačeni narodi v Avstro-Ogrski z bakljo revolucije v roki in ko se trese in poka v svojem temelju tempel militarističnih bogov v kajzerjevem cesarstvu — kdor je tako mislil, ve zdaj, da se je zopet zmotil; zdaj vedo vsi, da je Amerika neomahljiva in nepopustljiva, in kar je predsednik Wilson enkrat izrekel in zapisal, to ostane pribito in drži kakor jeklo vsega sveta.

"Sedanja" nemška vlada, o kateri pa ve vsakdo, kdor počne biti zločinski step, da ni nič drugega kakor kajzerjeva vlada pod hinavsko krinko nekakšne "demokratske" brozge, je sprejela Wilsonove pogoje z rezervo seveda, da bo smela ciganiti s temi pogoji kot je ciganila v Brest Litovsku. Ampak v tistem momentu, ko je Nemčija zapisala, da sprejme pogoje, je Wilson prijel kajzerjevo vlado za nos in ji povedal, kaj je sprejela. Med njegovimi izjavami, ki so bile izrečene po 8. januarju t. l., je tudi ta:

"Vsaka samostilna vlada brez ozira, kje se nahaja, ki je zmožna separatno, tajno in svojevolsko motiti svetovni mir, mora biti uničena; če pa ne more biti že zdaj uničena, mora biti vsaj toliko oslabiljena, da bo brez moči."

In taka vlada je kajzerjeva vlada. Z drugimi besedami je Wilson rekel, da s kajzerjevo vlado se ne bo nikdar sklepal mir. Kajzerjeva vlada mora biti prej uničena ali pa ji morajo biti odsekane vse grabežljive roke, da ne bo več mogla skriviti nikomur ne lasu na glavi. Taka vlada je pa toliko kot nič, in kadar pride od tega, da bodo Hohenzollernci sedeli na zadnji stopnici, bo nemško ljudstvo vendar toliko pametno in toliko pri sebi, da jih sune z zadnje stopnice in se samo vsede tam, kjer zdaj sedi Viljemovo, od Boga priznana veličanstvo.

V Berlinu zdaj vedo, kaj jih čaka; nemško ljudstvo pa tudi ve, kaj ima storiti. Wilson odgovarja: "Ako hoče nemško ljudstvo mir, tedaj je na njem leželo, da se iznebi samostilne vlade, ki ne zaupa živ krst na svetu in s katero ne more imeti nihče nič opraviti".

V Nemčiji prasketa, kipi, vre — in zdaj je tresčila v ta kotel kipenja bomba iz Washingtona — bomba, katere učinek, strašni učinek za tirane bomo gledali bližnje dni. Bomba je priletela v pravem momentu. Vest prihaja, da so se v Berlinu pojavili letaki za proklamacijo socialistične republike. Letaki so bili zaplenjeni. Toda sile, ki so jih izdale, delujejo dalje. Sicer je nemogoče, da bi se avtokratična monarhija kar čez noč prelevila v socialistično republiko, ampak vsaka sila, ki deluje za padec nemške monarhije, je danes vpoštevajoč faktor.

Wilson pravi, da dobi Avstrija poseben odgovor. Za tirane na Dunaju in v Budapešti je pripravljena posebna bomba. Upajmo, da bo njen tresk tako močan, da se gnila in crkajoča monarhija ob Donavi zaguga, nagne in trešči enkrat za vselej v grob, ki je že davno izkopen.

KRFSKA DEKLARACIJA IN PASIC.

Pristaše Londonskega odbora, ki se vedno cincajo nevedoči, ali bi verjeli v možnost "kraljeve sankcije" ali ne bi verjeli, prijazno opozarjamo na vest iz Londona, ki pravi, da je gospod Pasic, srbski ministrski predsednik, dejal zadnji teden pred člani Jugoslovanskega odbora in srbske kolonije v Londonu sledeče: "Krfska deklaracija zaznamuje novo dobo ne samo za Srbe, Hrvate in Slovence, temveč tudi za vso Evropo in kdor želi srečo in napredek narodov, mora skrbeti, da se ta deklaracija popolnoma uresniči. Dan je prišel, ko se ustanovi — pravzaprav razširi — kraljevina".

V Washingtonu so že povedali, kaj mislijo o tej deklaraciji, dasi ravno cincarji zavijajo fakta, kar pa nič ne pomaga. In vsak trenutek pričakujemo odločni glas iz stare domovine, kaj mislijo tamkaj. Jugoslovani v Avstriji zahtevajo svoje delegate za mirovno konferenco, torej hočejo sami govoriti neodvisno od vsake tuje vlade. To je dobro znamenje.

Zivela jugoslovanska republika!

"Naša izjava."

Eksekutiva "Jugoslovanske mednarodne socialistične zveze v Ameriki" je podala izjavo pod gornjim naslovom, v kateri pojasnjuje svoje stališče z ozirom na jugoslovansko vprašanje. Izjava se glasi:

Med Jugoslovani ni danes nobene stranke, ki se ne bi bavila z osvoboditvijo in zedinjenjem jugoslovanskega ljudstva.

S tem vprašanjem se bavijo meščanske — gospodске — in socialistične stranke in stari domovini in tu v Ameriki.

Naravno, da vsakdo tolači to vprašanje na svoj način, to je tako kakor mu narekajo strankini in razredni interesi.

To je povsem razumljivo. Vse te stranke in stališče se skrivajo za narodna ledja, to je vse so "narodne" stranke. Če se pa najde kak "heretik", neveren Tomaž in jim reče: "Pokažite vašo pravo barvo, gospoda", tedaj nagovorjeni padejo na njegova kakor črni gavrani: "Izdajalec!" S takim imenom se krčkuje tudi nas, jugoslovanske mednarodne socialistice, ker ne kimamo tej gospodi in na njihove govorance ne odgovarjamo z "amen".

Mi kot pravi socialisti gledamo na vsako meščansko gibanje z povsem drugim očali kot pa meščanski in pol-meščanski agitatorji. Mi stojimo na stališču materialističnega naziranja zgodovine, to je da se je dosedaj vsako meščansko gibanje vrtilo okoli točke, kdo bo gospodaril z materialnimi sredstvi za življenje.

Eni agitatorji, da potrebujejo Jugoslovani kralja za svojo gospodarstvo, "kri svoje krvi", drugi pa agitirajo, da je treba voliti gospodarja, predsednika republike, dočim pravimo mi, mednarodni socialisti, da ni treba nastavljal ali voliti gospodarja, temveč ljudi, ki bodo služili ljudstvu, ne pa gospodarili. Predno moremo voliti take ljudske služabnike, mora zavladati popolna politična in gospodarska enakost, to pa je mogoče le v socialistični družbi, v kateri se ne bo delo delilo ljudje v posestnike in neposestnike, v državljane in podanike.

Edino pod takim sistemom bo jugoslovansko ljudstvo lahko reklo, da je v resnici osvobodeno in zedinjeno. Za tako uredbo se pa ne bore ti meščanski "revolucionarji" nego le zato, da jugoslovansko delavsko ljudstvo premeni gospodarja, bodisi se s krono ali brez krona. Mi pa kot mednarodni socialisti ne moremo odločati v takem meščanskem gibanju, ker smo že z našim pristopom v ameriško socialistično stranko napovedali boj meščanski (buržoazni) družbi, katero želimo čim prej pozviti s prosvetnimi in kulturnimi sredstvi, to je z organizacijo na ekonomskem in političnem polju.

Ako se želi preiti izpod ene tuje dinastije pod "svojo" — "kri svoje krvi" — naj se za to idejo bore tisti, ki bodo imeli od takega prehoda največ koristi in to so razni kraljevski popi, zdravniki, advokati, profesori, častniki, književniki in razni biznismeni.

Leti so pozvani na borbo, ako žele priti iz monarhije v meščansko republiko, ker se bo njim pod takim republikanskim režimom dobro godilo, kar se lahko razvidi iz več buržoaznih republik, da so namreč dobro stojič samo gori omenjeni, a delavsko ljudstvo mora trpeti pod največjo težo, bodisi se pod republikanskim ali monarhičnim sistemom drži, to ne spremeni ničesar na stvari.

Vsa miserija, ki prihaja iz današnje nepravilne uredbe družbe, zadane najbolj najbrevnejši del ljudstva, delavstvo, ustvaritelja vsega izobilja. S kako pravico se potem more zahtevati sodelovanje od tega prezretega in do skrajnosti ponižanega ljudstva, da pomaga dvigati zgradbo, ki bi jo moral takoj potegniti rušiti? Naj jo rajše dvigajo tisti, ki bodo imeli od take zgradbe (države) koristi in ki bodo njeni absolutni gospodarji, a ne tisti, ki bodo morali plačevati stanarino. Za kapitalistično monarhijo ali republiko naj delajo le tisti, ki se strinjajo s privatno lastnino, a ne tisti, ki so ji smrti neprijatelji.

Ako se s to reformo, to je s prehodom iz ene tuje v svojo monarhijo ali v svojo jugoslovansko republiko ali magari v balkansko federativno republiko pomaga napreduku ljudske družbe, nimamo ničesar proti temu. To je zakon današnje družbe, akoravno so se v več slučajih dogajali tudi družabni skoki, toda vendarle redkokdaj. Valed tega hočemo vsaka reformo radi sprejeti in v gotovi smeri tudi pomagati, toda ne tako kot gospoda od nas zahteva, ampak edino s prosvetnimi in kulturnimi sredstvi, to je z zdravim čitvom v listih, dobrih knjigah, s poučnimi predavanji in shodi, toda vse na parlamentarni podlagi.

Tak program je sprejela in dosedaj delovala po njem balkanska in jugoslovanska socialna demokracija, kar dokazujejo razne resolucije in ravno tako delamo tudi mi. Ne moremo se vreči z vso svojo močjo in napravljati našo energijo za take in silne reforme kot se je v najnovejši dobri vrzeli en del Srbov, Hrvatov in Slovencev Jugoslovanske socialistične zveze in ustanovljajo popolnoma meščanska republikanska združenja in družbi z meščanskimi elementi in s tem samo slabe razredne borbe. Za take reforme se lahko vseeno dela, toda povsem samostojno!

Pustimo aktivnost meščanskim strankam in meščanskim reformatorjem, kajti to je njihovo življensko vprašanje a ne naše, delavsko.

Za nas obstoji samo eno vprašanje in to je socializem in potemtakem socialistična republika!

Vse, kar moremo storiti v narodnostnem vprašanju, je, opozoriti ljudstvo in mu reči, da je to vprašanje eno najnujnejše, ki mora priti, toda mora tudi preiti. Iz narodnostnih držav se bodo ustanovile internacionalne in mi, ki imamo zgodovinsko nalogo, moramo biti pripravljeni izvršiti to zgodovinsko mislo; prevzeti gospodarstvo družbe v svoje roke.

Na tej podlagi je treba, da dela vsak jugoslovanski delavec v novi jugoslovanski mednarodni socialistični zvezi in ameriški socialistični stranki. Kraljevsko politiko je treba pustiti kraljevskim ljudem, buržoazno buržoazni politikom, a delavsko socialistično, delavskemu ljudstvu. To je naša izjava!

Tisti, ki se žnjo strinjajo, naj pristopajo v Jugoslovanske mednarodne socialistične klube v svojih kolonijah; kjer takih klubov ni, pristopajte direktno k J. M. S. Z., 2741 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Glavni odbor J. M. S. Z. v Ameriki.

Taka je njihova izjava. Kot "pravi socialisti" gledajo vsako gibanje s povsem drugačnimi načelniki, kakor meščanski in "pol-meščanski" agitatorji. Dosedaj, pravijo, se je vršilo vsako meščansko gibanje v smeri, kdo bo gospodaril z življenskimi sredstvi.

In ravno zato, ker so se vsi do sedanjih boji vršili okoli te točke, moramo biti v boju tudi mi in delovati na tem, da postane ljudstvo samo gospodar teh sredstev, ki so mu potrebni za življenje. Sami priznavate, da so redki skoži, ki bi spreminjali sistem družbe čez noč. Ravno zato pa moramo biti v boju tim aktivnejši, da pridobivamo ugodnosti in pogoje za gospodarsko osvoboditve ljudstvu korakoma. Tega pa ne moremo storiti drugače kot z aktivnim delovanjem, pri katerem je nujno potrebno vedno računati z realnostjo in obstoječimi razmerami. Fraza, da puščajmo aktivnost meščanskim strankam, ne velja. Ravno ta fraza, izrečena v vaši izjavi jim daje pravico, da še nadalje ostajajo "narodovi gospodarji". Oni naj kar gospodarijo toliko časa, da se enega lepega dne ne zbudimo, ko ne bo več gospodarjev nego le "ljudski služabniki v socialistični družbi". Pristaši demokracije so tisti, ki morajo pripravljati pot ekonomski in politični emancipaciji človeštva. To pa seveda ne gre skokoma nego počasi. Med izobraženim ljudstvom je napredek seveda hitrejši kakor pa med kulturno zaostalimi narodi. Kajti nihče več ne more utajiti dejstva, da mora biti ljudstvo zrelo za socialne spremembe, ako se hoče ubraniti kaosa, ki grozi nastati v takih slučajih.

Zato pa je važno in potrebno računati z realnostjo in koliko je mogoče v obstoječih razmerah za ljudstvo doseči. Kadar bodo dosežene najobsežnejše politične pravice, se je s tem dalo ljudstvu še eno orodje, da ustavnim potom spreminja družabni sistem in ga izboljšuje v prid vsega ljudstva. S tem se da ljudstvo pogoje za izvrševanje takega dela. Toda ljudstvo je treba v to šele poudariti predno se ga pridobi za kakve velike spremembe. To pa vzame mnogo truda, boja in požitvalnosti. Taki pogoji so dani ljudstvu tudi v J. D. Če železnice, brzojavni sistem, naravna bogastva in druge javne naprave niso ljudska last, ni to krivda države nego ljudstva samega, ki voli v razne zbornice pristase privatne lastnine omenjenih naprav in naravnih bogastev. Toda ljudstvu so dani vsi pogoji, da lahko ustavnim potom pridobi to, kar morajo v avtokratičnih državah pridobivati z revolucijami. Kadar postane ljudstvo zrelo za spremembe, tedaj te tudi pridejo. Ta vojna je tudi ameriškem ljudstvu odprla v pogled v koristi splošnega lastništva javnih naprav in naravnih bogastev in med maso je zelo razširjena ideja, da se morajo železnice, brzojavni sistemi, rudniki in druga bogastva splošnega značaja poddržaviti in upravljati v korist ljudstva. Kadar se to zgodi, bo storjen zopet en korak naprej k gospodarski emancipaciji ameriškega ljudstva.

Nekateri ljudje, ki se smatrajo silno demokratične in revolucionarne, se niso tekem te vojne ničesar naučili. Ostali so navadni frazarji, pa ti stoje ob strani, majhni in slabotni, in pri tem se mučijo, da bi postali veliki. Le delo, pravo delo dela ljudi velike. Fraze so poceni, pa če zvane se tako lepo. Nič ne pomaga povdarjati, da bo prava svoboda prišla šele s socialistično družbo, v kateri ne bo posestnikov in beračev, ne podanikov in državljani, ker bo v nji vladala popolna gospodarska in politična enakost. K vsakega cilju, k vsakemu smotru je treba graditi pot, ako se hoče priti do njega. Ako ljudje, ki so zbrani okoli "Naše izjave", mislijo, da so z izrečenimi besedami že naredili svojo dolžnost na poti k njihovu cilju za socialistično družbo, potem te družbe nikdar ne bo.

Na srečo človeštva niso vsi ljudje enaki in niti enakega mišljenja. Avtokracija ima med njimi še zelo veliko pristašev. Med priprostim, revnim delavskim in kmečkim ljudstvom je že zelo ve-

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicagu, Ill.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

August Aučin, Mary Aučin, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etib Kristan, Math. Pogorelec, J. N. Rogelj, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

NADZORNI ODBOR:

Ivan Krešič, J. Kvartič, J. Oven, Matt Petrovič, Fr. Veranich.

CENTRALNI ODBOR DO NOVEGA KONSTITUIRANJA:

John Ermenc, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravljia, Jacob Mutha, K. H. Poglodič, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrieh, Stefan Zabrie, John Kalan, Anton Zlogar, Louis Truger.

(Opomba. — Naslov za pisma in denarne pošiljke je sledeč: Anton J. Terbovec, Box 1, Cicero, Ill.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA 1. POKONVENCNE SEJE IZVRŠ. ODBORA S. R. Z.

9. oktobra 1918.

Tajnik otvori sejo ob osmi uri zvečer. Konstituira se novi izvrševalni odbor. Tajnikom je izvoljen br. A. J. Terbovec, blagajnikom August Aučin, zapisnikarjem Filip Godina. Navzoči niso trije novi odborniki, namreč: M. Pogorelec, J. N. Rogelj in W. Rus. — Predsednikom seje določen br. Aug. Aučin. Prečitana sta zapisnika 18. redne in 19. izredne seje in sprejeta. — Brat tajnik poroča, da je bilo denarnih prispevkov, meseca septembra \$312.85. Dalje prečita pismo br. Rusa, člana izvrš. odbora, ki poroča, da ne more več zavzemati svojega mesta, ker je poklican v armado. Se vzame na znanje. — Prečita se pismo J. V. Kandoshia iz Kenosha, Wis., ki ima neke nasvete glede 4. vojnega posojila. Brat Kerže pojasnjuje, kako se je ta stvar uredila za četrti fed. distrikt. Pri tem se sklene, da se obrnemo za potrebne podatke na vse krajevne organizacije S. R. Z., ki so izven 4. fed. distrikta. — Tajnik dalje predloži račune, ki se odobrijo. Poroča, da je prejel naročene razglednice s sliko druge redne konvencije S. R. Z., čisto in lepo izdelane. Določi se cena 10c za posamezne komade. \$1.00 za duet in \$5.00 za sto komadov.

Br. Kerže in Kristan poročata o intervjuju s prof. Masarikom, kjer sta bila razen njiju navzoča tudi br. Godina in Terbovec. Se vzame na znanje. Br. Kristan poroča o shodih v Clevelandu in okolici, ki so bili nepričakovano dobro obiskani. Tudi med Hrvati gre stvar polagoma naprej. Br. Kerže poroča o shodu v Sheboyganu, Wis., ki je tudi dobro izpadel. — Glede "Slovenian Review" se sklene preskrbeti še nekaj gradiva z ozirom na najnovejšo dogodka, ki so tako važni za nas.

Sklenjeno, da se kakor hitro mogoče napravijo potrebni koraki, da se prepričamo, če bi bil na kaki podlagi mogoč skupen nastop vseh ameriških Jugoslovancev. Sklenjeno je nadalje, da se najmoje uradni prostori za S. R. Z. in se opremo s pohištvom in drugimi uradnimi potrebščinami. Urediti je treba zapisnik konvencije in pravila, katerih se da tiskati pet tisoč. Razpiše se služba korespondenta za ured S. R. Z. Vešč mora biti pravilne angleščine in slovenščine in biti vajen pisati na stroj. Stenografi imajo prednost. Plača po dogovoru. Prošnje morajo biti v rokah tajnika najkasneje 25. oktobra. Skenjeno, da je za uradno delo odgovoren en član izvrševalnega odbora in sicer tajnik. Seja zaključena ob enajsti uri zvečer.

ANTON J. TERBOVEC, tajnik.

liko takih, ki jim je republika pregrešna stvar in so do ušes zaljubljeni v vladarje, ki so od bogov postavljeni ljudje, blagoslojeni in pobožni. Med delavstvom so ljudje, ki so ravno tako veliki sovranski poddržavljani javnih naprav in industrij, kakor gospodarji sami. Ker živimo na svetu, je treba računati žnjim. Ker živimo med prebivalstvom tega planeta, je treba računati z ljudmi, ki prebivajo na njem. Človeštvo bo napredovalo sporedno s civilizacijo in kulturo. Čim naprednejši bo narod, tim boljše bodo življenske razmere v njegovi državi. Toda nazadnjaške države evirajo napredek tudi tistih držav, ki so kulturno zrelejšje za boljši sistem družbe in take države so na potu svetovnemu napreduku. Dolžnost vseh ljudi je, da pomagajo odpravljati take ovire. Te dolžnosti pa se zavedajo le taki ljudje, ki razumejo položaj in sistem družbe.

Nekateri ljudje imajo veselje s tem, da se neprenehoma nazivajo za "mednarodne socialiste". To seveda ni nič slabega, kajti le v mednarodnem zblizanju je boljša bodočnost človeštva. Obžalovati pa je, da ravno ti ljudje, ki najbolj kriče o mednarodnosti, pomen iste najmanj razumejo, pa jim je beseda le lepodoneča fraza. Narodnosti, tako zatrujejo, sploh ne priznajo. "Jaz nisem Sved, Hrvat itd., nego mednarodni socialist". S tem pa je tudi povedano vse, kajti če jim zastavite kaka vprašanja o znanstvenem socializmu, ne bomo vedeli dati odgovora. Socializem pa stoji na stališču, da se za vsakemu narodu prosta pot k kulturnemu, političnemu in gospodarskemu razvijanju. To so jasno in določeno povdarjali predstavniki jugoslovanske socialne demokracije tekom te vojne in tudi prej. Na tem stališču je stala tudi Internationalna. Mednarodnost v socialističnem pomenu besede je nemogoča toliko časa, dokler bodo eni narodi nadvladani od vladajočih kaste drugega naroda. In ravno narodnostni boji so v nekaterih državah starega sveta silno avirali

socialistično gibanje. Ogedalo za take razmere so nam lahko ravno jugoslovanske dežele. Take razmere pa je treba odpraviti, če se hoče energija naroda porabiti za potrebnejša dela. Izjava J. M. S. Z. pravi, da je to naloga buržoaznih strank in agitatorjev, ne pa mednarodnih socialistov. Ako se slučajno s tem, da se jugoslovanske narode združijo, bodisi že v republiki ali monarhiji, dosežejo kake reforme, nimajo hrvatski "mednarodni socialisti" ničesar proti temu. Ako se dosežejo je dobro, ako ne, zopet dobro. Njim je to navsezadnje čisto vseeno, kajti to je delo buržoazije, s katero si oni nečejo mazati rok. No, in če ne bi bilo drugače, so pripravljeni do gotove meje tudi pomagati, ne s tem, da bi morda sodelovali z jugoslovansko buržoazijo, nego s knjigami, predavanji, listi in shodi. Zelo velikodušna pomoč!

Ako bi vsa svetovna socialna demokracija stala na takem stališču, potem bi imeli še danes feudalni sistem in o kaki demokraciji bi ne bilo govora. Z aktivnim bojem demokratičnih sil, bodisi v stranki ali izven stranke, so se dosegli uspehi korak za korakom za ljudske pravice. Če bi bili vsi ti boreci "mednarodni socialisti" kalibra novoustanovljene "Jugoslovanske mednarodne socialistične zveze", tedaj ne bi smeli storiti ničesar drugega kakor prodajati knjige in brošure, prirediti seminare kako predavanje, aktiven boj pa prepustiti "buržoaziji". Mar je to taktika, s katero je mogoče priti do cilja, do preuredbe družbe po socialističnih načelih?

(Konec prihodnj.)

Luksemburžani prosijo Wilsona za varstvo.

Amsterdam, 15. okt. — Velika vojvodina Luksemburg, ki je bila poplavljen po nemških četah še prej kot Belgija v začetku vojne, je poslala predsedniku Wilsonu prošnjo, da naj ščiti njene pravice. Luksemburška tudi zahteva, da nemške čete izpraznijo njeno ozemlje.

DOPISI.

SLOVENSKI NARODNI POD-
PORN JEDNOTI.

Hvala tebi, mati, vedno!
Za čuteče srce tvoje,
plemenito delo tvoje
dijaštvo ti bo hvaležno.

Dubuque, Iowa. — Gornje vrstice naj izražajo čut slovenskega dijaštva. Slovenski narodni podporni jednota zanjen sklep v prilog slovenskega dijaštva v tej deželi, ki ga je storila njena VII. redna konvencija v Springfieldu, Ill.

Delo, katerega je storila s tem sklepom konvencija SNPJ, bo nastalo vedno zapisano v zgodovini slovenskih organizacij. Sklep delegatov in delegatkinj nas je tako presenetil, da ne morem najti dovolj besed, kako bi samo izrekel zahvalo v imenu Slovenskega književnega društva v Dubuque. Bratje in sestre, rekli ste veliko vprašanje za izobrazbo slovenske mladine v tej republiki in pokazali slovenski ameriški javnosti pot, po kateri naj koraka. Slovensko dijaštvo, ki bo dokončalo svoje študije, bo za podporo in naklonjenost jednote ki jim jo je nudila za časa šolanja vračalo z obrestmi s tem, da se bodo posvetili narodnemu delu v prosep slovenskega ljudstva. Slovensko dijaštvo bo naredilo vse, kar bo v njih moč, da se slovensko ljudstvo v tej deželi povzpne še na večjo stopinjo izobrazbe kot je danes.

Dijaški sklad, katerega je ustanovila SNPJ, je tako velik korak k napredku našega ljudstva, da si ga danes še ne moremo pravilno predstavljati.

Znano je, da ljudje, ki se hočejo šolati, pa jim primanjkuje za to zadostnih gnotnih sredstev, imajo velike težave. Dohodki so s kakim postranskim zaslužkom jako majhni, ali jih pa sploh ni in za časa počitnic si dijak tudi ne more toliko prislužiti, da bi zadostovalo za celotne potrebe. Eden ali drugi ima morda par stotakov, predno prične s šolanjem. Ob vsakih počitnicah si še nekaj prisluži, bodisi v rudniku, tovarni ali na farmah, toda po triletnem študiranju zagazi vsak dijak, ki ni maza kakaj svojcev ali drugih ljudi, ki ga podpirajo, v stiske za gnotna sredstva. Treba mu je stvari brez katerih ne bi mogel obstajati, niti nadaljevati s študijem. V takem položaju je moral že mnogi dijak pustiti učenje za par let, nekateri za vedno. Mnogi so si v takih presledkih zopet toliko prislužili, da jim je zadostovalo za nadaljnjih par let šolanja. Zato bo ravno dijaški sklad S. N. P. Jednote veliko pripomogel slovenskim dijakom, ki se bodo vsled podpore ki jo bodo deležni, lahko toliko bolj posvetili učenju, ker jim ne bo treba imeti toliko skrbi in borbe za življenski obstanek za časa šolanja. To ne bo samo podporni, nego tudi vzpodbudni sklad, s katerim si je SNPJ zgradila lep spomenik v njeni zgodovini. Delegacija SNPJ. je s tem dokazala, da razume duh časa v dobi, v kateri napredujejo le tisti narodi, ki skrbijo za svojo izobrazbo. Mi pa smo ponosni biti člani jednote, ki koraka vedno prva med prvimi na vseh poljih napredka.

Za Slovensko književno društvo, J. A. Siskovich, tajnik.

Conemaugh, Pa. — V tem delu države Pennsylvania so od 5. oktobra naprej zaprli vse javne prostore kot gledališča, prostore klubov, dvorane, salone in podobne lokale. Zaprti bodo za nedoločen čas. Vršiti se ne sme nobena društvena seja niti veselica. Te naredbe so vpeljale zdravstvene oblasti, da omeje razširjanje epidemije takozvane "španske influence."

Dne 5. oktobra je imelo društvo Sinovi Slave na programu vinsko trgatve, toda ker je ravno ta dan stopila v veljavo omenjena naredba, se veselica s vinske trgatve ni vršila in smo jo preložili na nedoločen čas. Stvar bomo priredili kakor hitro bo preklela na sedanja naredba, zato naj tisti, ki imajo kupljene vstopnice, potrpe, kajti vstopnice bodo veljavne za nameravano prireditev, kadarkoli jo priredimo. O stvari vas bomo pravočasno obvestili v listih.

Člani društva Sinovi Slave, št. 168 naj plačujejo svoj ansement na domu društvenega tajnika in

predsednika toliko časa, da nam bo zopet dovoljeno obdržavati društvene seje. Vsakdo naj pazi, da bo plačal prispevke ob pravem času, ako se hočete izogniti suspendacijam.

Na naročnike Prosvete apeliram, naj točno poravnajo naročnino in sicer nekaj dni prej predno jim poteče, kajti zakon, ki je stopil v veljavo 1. oktobra to leto, zahteva, da mora upravištvo lista ustaviti pošiljanje lista s tistim dnem, ko poteče naročnina. John Zupančič, tajnik.

Chicago, Ill. — Zdravstvene oblasti v raznih mestih Z. D. so prepovedale javne zabave, shode, gledališke predstave in celo društvene seje, da se s tem zabrani ali vsaj omeji do gotove meje razširjanje epidemije, ki je znana pod imenom "španska influenza". Tu di zdravstvene oblasti v Chicagu so izdale naredbo, da se mora prenehati s prirejanjem veselje in tudi vsakih drugih zabav, ki so združene s plesom. Ta naredba je že nekaj dni v veljavi. Sedaj pa so izdali še mnogo strožjo naredbo, ki pomeni zaprtje gledališč, kinematografov, velikih dvoran za shode in vseh zabavnih prostorov. Naredba bo ostala v veljavi, dokler ne bo odvzeta nevarnost influence, ki je zadnje dneve zahtevala že velike žrtve.

S to naredbo je prepredena tudi veselica, ki jo je nameravala prirediti tukajšnja ženska organizacija Slov. rep. združenja v nedeljo 20. oktobra. Odbor je sklenil odločiti veselico na ugodnejšo dobo. (Natančneje pojasnilo o stvari je med "naznanili in vabilih"). Dolžnost občinstva v takih slučajih je, da gre zdravstvenim oblastim na roko pri zatiranju bolezni, kajti le na ta način, da se uvede najobširnejša kooperacija med zdravstvenimi uradi in občinstvom, je upati na hitro končanje epidemije. Zato se članice naše organizacije popolnoma pripravljene sodelovati v tem oziru na podlagi naredb zdravstvenih uradov in ne bodo prireale prireditve toliko časa, dokler ne pride izjava, da je žilkaško občinstvo izven nadaljnje nevarnosti, kar se tiče razširjanja influence.

Minka Aleš.

Standartville, Utah. — Tu je preminul rojak Frank Kapis v 31. letu starosti. Bolan je bil samo osem dni na pljučnici.

Smrt ga je dohitela dne 7. oktobra v Spring Landu pri rojaku John Juvanu. Pokojnik je bil doma iz Jesenice na Gorenjskem. V domovini zapuščal očeta, maečo in tri brate. Ako ima tudi kakke sestre in druge sorodnike, mi ni znano.

Bil je moj dober prijatelj, kakor tudi drugih, ki so ga poznali. Rojaku John Juvanu, kakor tudi udeležencem pogreba, najlepša hvala, ker so mu izkazali zadnje prijateljstvo.

N. v. m. p.

George Pinter.

Lincoln, Ill. — Iz naše naselbine nimam posebnih novic za javnost. Pač pa se hočem nekoliko dotakniti našega glasila Prosvete. V nji opažam več dopisov, ki škodujejo delavstvu. Nekateri so bahavi, drugi strašljivi, ki so proti interesom delavstva. Čital sem med drugim tudi dopis G. M. P., ki je bil priobčen v 236. številki tega lista, o katerem rečem, da je dober dopis, razum točke, kjer pripoveduje o velikih plačah premogarjev, češ da zaslužijo od sto do tristo dolarjev na dva tedna. Ne vem, kake dokaze ima G. M. P. za svoje poročilo. Morda je le čul zadržila drugih. Premogariji v tem delu države Illinois zaslužimo povprečno od 40 do 50 na dva tedna; no, morda je nekaj izjem, ki zaslužijo tudi več. Ko premogariji zračunajo koncem leta svoje dohodke, navadno nimajo vzroka trkati se na prsa, da jim je koncem konca ostal kak belic na strani, posebno če ima preživljati družino.

Opozorjam dopisnike, naj pišejo bolj v smislu, ki bo koristil delavstvu, ne pa posameznim skupinam. Premogar sem že dvajset let in delam sem v rovi v Avstriji, Nemčiji in tudi tu v Ameriki sem že preiskal par ducatov rogov, toda še nikjer nisem našel zaslužka, ki bi znašal \$300 na dva tedna. In poleg tega moram pripomniti, da se ne smatram za enega zadnjih pri delu. Jaz ne trdim, da ni mogoče toliko zaslužiti, ako bi bil človek železen stroj in bi funkcioniral kot

stroj. Toda treba mu je počitka in razvedrila po osmurnem delu.

Bil sem v nekem rovu v Penna., kjer so premogariji lahko delali noč in dan, ako so hoteli. Ako je kdo delal dvajset ur, je seveda zaslužil več kot tisti, ki je delal samo deset ur. Toda delavec, ki je delal toliko daj dnevno, si je toliko hitreje črpal svoje moči in družba je imela od njega toliko večji dobiček.

Dosedaj še noben delavec ni obožatil in si nakupil milijonov, pa naj je že zaslužil kolikor je hotel. Čim več je zaslužil, več mu je vzel sistem, ki je vedno tako urejen, da sproti pobere delavski zaslužek.

Josip Tičar.

(Op. ured. — Pravite, da je v Prosveti precej dopisov, ki so škodljivi delavskim interesom. Sicer niste povedali nobenih stvarnih argumentov, kateri dopisi so škodljivi in zakaj so škodljivi. To pa je vsekakor treba, ako hoče kdo kaj dokazati. Dopise v Prosveto pišejo delavci, ki so ali naročniki na list, ali pa člani jednote. Ako ti delavci po vaših nazorih pišejo delavskim interesom škodljive dopise, mi ne moremo zato. Ljudje zahtevajo, da se dopisi priobčijo in mi jih priobčujemo.

Kar se tiče premogarskih plač, je G. M. P. poročal le to, kar je videl in kar mu je bilo sporočeno. Pred nekaj dnevi so bili tu iz države Utah rojaki, ki so se tudi "bahali", da zaslužijo od \$180 do \$200 na 14 dni. Če pa delajo še "čas časa", je plačilna nakaznica še precej večja. Premogariji sami radi povdarjajo, da se v teh časih precej zaslužijo in pri tem je še navada, da hočejo s plačami drug drugega "biti". Kdor malo zasluži, sploh tega ne pove, pač pa se vsakdo rad pohvali, če pride na precejšnjo vsoto koncem dveh tednov. V Prosveti ni še nihče trdil, da si delavci lahko prihranijo milijone s svojimi plačami, zato so taki argumenti smešni. Mi poznamo razmere ravno tako dobro kot dopisnik sam, v nekaterih oziirih morda tudi boljše, toda če ni vsakemu vse po volji, s tem še ni rečeno, da mora postati človek "siten", če ni vse tako, kot bi po njegovem mnenju moralo biti. Svet se vedno prilagodi obstoječim razmeram in po tem se ravna vse na svetu.)

ŽIVILSKA UPRAVA ZASEGLA
SLADKOR.

Chicago, Ill. — Zvezna živilska uprava je zasegla sladkor pri groceristu Basil Lambrosu. Našli so pri njem petnajst sodov sladkorja.

Varčujte z hrano in kupite Liberty
Bonde.

Ne jejte preobilno, nego varčevalno in kupite več Liberty Bonde! Preveč jesti je nepotrebno. Glavna stvar je da se užita hrana dobro prebavi. Trinerjevo Grenko Vино je zdravilo, ki povspenjuje prebavo. Hrana, ako dobro prebavljena se prebroji v kri in življenje, drugače pa postane strup ki povzroči bolezni v telesu. Trinerjevo Grenko Vино Vas oposti neprebave zabasnanosti, glavobola, nervoznosti, splošne oslabelosti, itd. Na prodaj v vseh lekarnah toda zahtevajte strogo Trinerjevo Izdelke! \$1.10. — Sedaj ko prihaja hladna sezona imejte vedno dvojce zdravil pri rokah. Trinerjevo Sedativo za kašelj (proti prehladu in kašlu, 25 in 50c v lekarnah, po pošti 35 in 60c) in Trinerjevo Liniment (proti revmatizmu, nevralgiji, putiki, bolečinam udov, 35 in 60c po lekarnah. Po pošti 45 in 75c). — Jos. Triner Company, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NA PRODAJ FARMA

velika 637 akrov, 3 in pol ure od mesta New York, v Sullivan Co. 224 akrov obdelane zemlje, ostalo pašniki in mlad gozd. Cena \$7,000, \$2,500 v gotovini, ostalo na obroke po 5 proc. Na tej farmi sta dva gospodarska poslopja, torej za dva farmerja. — Druga farma je 320 akrov za \$1,000 z vsem gospodarskim poslopjem vred, katero samo je veljalo \$27,000, 48 telet in veliko druge živine poleg veliko farmerskih strojev, les sam je vreden toliko, ako se ga poseka. Farma je oddaljena 4 ure od mesta New York v Wayne Co., Pennsylvania, na meji države New York. \$6000 v gotovini ostalo pod ugodnimi pogoji. Za natančnejša pojasnila pišite na:

Alois Skulj,

323 Epsilon Pl.

Brooklyn, N. Y.

Proletarec

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati prave aliho socializma.

Naročnina znaša \$2.00 na leto, \$1.00 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC

4008 W. 31st St.

CHICAGO, ILLINOIS.

Previdne gospodinjje

Imajo doma vedno eno steklenico

Dr. Trinerjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za vtrganje pri revmatičnih

bolečinah, prehladu, navstavljenju itd.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra

36 in 60c v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Glavni urad Tel. Lavndale 8098

Shaybino in poslojine družbe

"FARMACIA"

FRANK KRENEK

IZVETNA POSTARSKA

vogal 37. ulice in Lavndale Ave.

Chicago, Ill.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI

TOLMAČ. Knjiga vsega poleg slov.-angl. slovarca, slov.-angl. razgovore za vsakdajno potrebo, navodila za angleško pismo, spisovanje angleških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga dodaj največ slov.-angl. in angl. sovar.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priučenje angleštine in ne bi smelo biti slovenskega naseljence ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusno v platnu vezana (430 strani), velja \$2.50 in je dobila pri

V. J. Kubelka,

530 W. 145th St., New York, N. Y.

Pišite po cenik slovenskih knjig.

FRANK PRAH

gostiina in boardinghouse,

870 Kinickinnick Ave.,

Se priporoča rojakom v obisk.

TELEFON HAN. 3242-R.

MILWAUKEE, WIS.

NAZNANILO!

Vem cenj, odjemalcem tem potem naznanjam, da nisem še izvilal cen mojim zdravilom kljub temu, da so se rane snovi, iz katerih so narjena, izdatno podarile. Cel ta mesec pošiljam še jedno klatuljo ali steklenico navedenih zdravil za \$1.00 in 5 za \$4.00.

PARTOLA za šolodce in naredno stolico.

PARTO-GLORY za jačanje krvi in sileve.

PARTO-LIRO soper glavobol.

PARTOWILL za boleznj šolodca.

PARTO-COUGH soper kašelj in pljučna boleznj.

PARTOLIN soper izpadanje las.

RUMATIN PARTO-PAIN soper revmatizem in kostobol.

PARTO-CREAM & PARTO SOAP soper mazulje in pege po licu.

PARTO-SWEAT soper potenje nog.

ELSA WATER soper osivelo laso.

PARTO-CYL soper mazulje in grbenje šivota i. t. d.

TRIPLETS st. 2, 3. in 4. 1 škat \$1.00, 6 \$3.00.

ZDRAVILNO VINO 1 stek. \$1.00 — 6 stek. \$5.00.

Obilnejši cenik (knjige "Pot k zdravju") pošiljam nastoj in poštnino pristo.

Pišite takoj na:

The Parlos Pharmacy.

160-2nd Ave., New York, N. Y.

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Skoro 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo s največjim zaupanjem. A to tudi radi pravaga vrocka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in šlanje od strani številnih odjemalcev. Malo povljanje cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo soper dragotno na vseh številnih potrebnih naših, a novi vojni davki nam je spodbil še zadnji steber in morali smo cenno nekoliko povisati. Vsak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo veliko več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče dragotni v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno
Grenko Vино

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, ker učini, da bol zgubi svoje stališče. Imed vseh boleznj jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spodetih v šolodcu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vино odleti šolodce in odstrani iz notranjštine drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so nekakšen brlog zlotovnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vsakorodne nepotrebne mešanice in vsebujejo le potrebne zdravilne grenke koreninice ter krasno šarole ruščo vino. V zadevi zabasnanosti, neprebavnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabote, kakor tudi v šolodčnih neprilikah, ki rada nadlegujejo tenake ob spremembi šitja ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, hote nali v njem neprecenljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

in gotovo pomoč. Jako je dobro tudi v zadevah odrgnin in oteklin itd., tudi za drgnjenje šivev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

prodera vaselej v koren boleščine, zato pa je slasti v slučaju protina, ali revmatizma, nevralgije, lum-bago, otreplosti glečnejv in drugih, najhitrejša

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo notraj. Posebno za ispiranje grla in ust; istotako za čiščenje ran, izpuščajev in drugih kožnih otvorov. Dobi se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADBE SO DOBILA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RABSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIZ—PANAMA 1915.

JOSEPH TRINER

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

Nervozni
ljudje

Nervoznost je moderna bolezen. V starih časih, ko ljudje niso tako pritiskali za delom in denarjem, je bila ta bolezen prav malo znana — in to je menda eden glavnih vzrokov te bolezni v sedanjosti — ko so ljudje še primerno živeli, vživali redno jedila in pijače, imeli so več počitka, nervoznost se ni imela časa tako v koreniniti, torej ljudje prekinjli časov niti poznali niso te bolezni.

Vaekakor pa dandanes je resnično to, da vseskozi ne navadna hitrost, katere se narod poslužuje v vseh prilikah v svojem življenju, naravno pelje v oslabelost ves životni sistem in živi vsled tega trpe največ. Ali iščete pomoč? No, to lahko dobite, prenehajte z naglico, ojačite vaš živčni sistem z uporabo

SEVERA'S
Nervoton

(Severov Nervoton) to je izvrstno zdravilo za utrujene šivec dobro došla hrana za od dela onemogle nervozne šivec in tonika za celi životni sistem. To zdravilo je zelo prilagodno za duševno utrujene, slabo spanje, živčno onemoglost, histerijo in nervoznost.

Prodaja se v vseh lekarnah. Cena je \$1.25 steklenica.

Severa domača družinska zdravila se prodajajo vspevovod v lekarnah. Ako vam ni mogoče dobiti teh, tedaj naročite naravnost od nas. Vedno vprašajte najprej v vaši bližnji lekarni. Vprašajte za Severova zdravila. Drugače jih naročite pri nas in pošljite nam navedeno svoto z naročilom.

W. F. SEVERACO., Cedar Rapids, Iowa.

Kot za pomoč in zdravljenje raz-
ličnih boleznj Se-
vera's Balsam of Life (Severov življen-
ski balzam) naj bi se vžival. Ta odpr-
vi zaprtje, ojači celi život, pomaga
redno delovanje jeter, odpravi zapah-
njnost in omotico; Cena je 85c.

Glavobol zahteva hitro pomoč. Za-
pomnite si, da Severa's
Wafers for Headache and Neuralgia
(Severovi praški soper glavobol) hitro
pomagajo v takem slučaju. Cena je 25c.

Izpahki serbičine, naredo grdega in
celo zavijadljivo bolnika.
Prekuzite to s Severa's Skin Ointment
(Severovo mazilo za kožne bolezni).
To je izvrstno zdravilo proti arbečinam
in izpahkam. Cena je 60c.

Bolne ženske naj bi poskušale
Severa's Regulator
(Severov Regulator) ker je gotovo,
da jim materijalno pomaga povrnitev
zdravja in moči. To je še večkratno
poskušano in vedno uspešni pripomoček
za bolne žene in dekleta. Cena je \$1.25.

Zdravilno milo naj bi imeli pri
vaski družini.
Severa's Medicated Skin Soap (Seve-
rovo zdravilno milo (izstati, olepa in
izdravi kožo ter pomaga strokam in od-
rastlim pri kopanju. Je tudi dobro za
za briti in druge toaletne potrebe. Cena
25c.

Zaprtje bi se ne smelo nikdar
zanemariti. Severa's La-
ver Pills (Severova jetrne kroglice) po-
magajo odpraviti zaprtje in tako pre-
preči tudi druge bolezni, ki bi lahko
nastale. Cena 25c.

Uradni zapisnik zborovanja.

(Nadaljevanje poročila gl. tajnika.)

Pregled bolniškega sklada po državah od 1. sept. 1915 do 30. junija 1918.

Države	Državljanov	Državljanek	Vredn. v bolniški sklad	Vredn. v bolniški sklad	Deficit	iz državnih
Pennsylvania	59	4,945	\$132,559.60	\$127,944.50		\$4,615.10
Ohio	46	3,273	84,154.55	72,338.50		11,816.05
Illinois	48	2,423	59,124.75	55,361.50		3,763.25
Minnesota	26	1,594	47,437.25	41,226.00		6,211.25
Kansas	16	981	41,828.45	35,049.00	13,420.55	
Colorado	13	504	15,516.25	10,806.00		2,630.25
Montana	12	597	19,934.85	20,060.50	125.65	
Wyoming	9	417	12,989.20	12,769.00		220.20
Indiana	10	486	10,158.90	11,078.00	919.10	
Michigan	10	679	21,023.95	32,315.00	11,291.05	
Wisconsin	7	459	9,534.35	7,204.00		2,330.35
Utah	7	254	9,771.00	9,956.00	185.00	
Washington	6	357	9,392.15	11,489.50	2,077.35	
W. Virginia	7	198	3,769.00	3,319.50		450.10
Arkansas	3	93	4,204.45	5,102.50	898.05	
New York	4	108	2,285.75	1,729.00		556.75
Oklahoma	3	89	3,178.45	3,955.50	777.05	
Oregon	1	20	551.65	329.00		222.65
Missouri	1	65	1,752.70	1,570.50		182.20
New Mexico	4	151	5,843.40	6,359.00	515.60	
Kentucky	1	17	345.39	120.00		225.39
Iowa	4	53	1,021.50	1,058.50	37.00	
Arizona	1	30	1,360.75	1,250.00		110.75
Idaho	1	12	914.90	1,439.00	524.10	
Texas	1	16	671.65	467.00		204.65
New Jersey	1	5	160.10	27.00		133.10
California	1	29	375.95	288.00		87.95
B. C.	1	47	1,708.60	2,501.00	792.40	
Mrtvih	343	17,475	\$499,370.00	\$497,185.00	\$31,562.90	\$33,749.00
	338					

Iz prejšnje statistike se sklepa, da društva, ki delajo deficit v bolniškem skladu, ali nadzorujejo premalo svoje bolnike in so mnenja, da če jednota plača podporo iz centralne blagajne, da denar ne gre iz njih žepa in nakazujejo podporo vsakemu ne glede če je opravičen do nje ali ne; če se ravna po pravih jednote ali ne, lahko je pa tudi, da opravljajo nevarna dela, delajo in stanujejo v nezdravih krajih. Eno od tega mora biti. Ker sem prepričan, da bo bolniški sklad postal za jednoto in nje napredek enkrat zelo nevaren in lahko pridemo do velikega poloma, si štejem v dolžnost opozoriti današnjo konvencijo, da obrne na bolniške podpore pozornost in žrtvuje par stotakov ali če treba tisočake, da se prepriča o vzrokih, da imamo vedno toliko deficita, namesto, da bi imeli rezervo za tiste člane, ki bodo v par letih stari in nezmogljivi za vsako trdo delo in podvrženi različnim boleznim. V teku 10 let bo jednota imela na tisoče starih onemoglih članov, za katere nimamo do danes še pripravnega ničesar. Na vse to je treba računati in če hočemo storiti svojo dolžnost kot zastopniki jednote, moramo stvar vzeti za resno in storiti vse kar je v naši moči, ne

glede na stroške, ker če se potroši sedaj par tisočakov v smrt, da se seznanimo s tem, kar je za jednoto neobhodno potrebno, pride ves ta denar z velikimi odstotki nazaj v jednotino blagajno. V zavcdih za umobolane imamo 10 članov. Nekaj jih je oženjenih, drugi so pa sami in ne prejemajo bolniške podpore, za katere jednota plača assessment iz upravnega sklada. Večkrat se čita mnenje članov, da bi se odpravi razred za \$3 dnevne bolniške podpore, za katerega se trdi, da je vzrok da imamo vedno deficit. To nikakor ni priporočljivo in tak korak bi bil za jednoto hud udarec. Jaz jednoto smatram za nekako trgovsko podjetje in kakor se pojavljajo alabe strani v drugih trgovinah, tako se kažejo tudi pri jednoti. Radi tega imamo vsake tri leta konvencijo, katere dolžnost je odpraviti vse kar ni dobrega in koristnega in kar se ne da popraviti. Da bo vsak delegat in član vedel, da razred za \$3 na dan je potreben in da vsako leto postaja močnejši, podajam sledečo tabelo, iz katere sprevidimo kako člani cd leta do leta prehajajo iz razreda \$1 v višje razrede, ki so vsako leto močnejši, dočim razred za \$1 na dan peša.

Zavarovani po razredih za bolniške podpore.	Leta 1916	Leta 1917	Leta 1918
Zavarovani za \$1 dnevne bolniške podpore	10708 član.	10502 član.	10205 član.
Zavarovani za \$2 dnevne bolniške podpore	3399 član.	4712 član.	5845 član.
Zavarovani za \$3 dnevne bolniške podpore	894 član.	1464 član.	1825 član.
Skupaj	15001	16678	17875

Rednih porodov je bilo 1778 izmed 3357 članic, za kar je jednota plačala \$17,780 porodniške nagrade. To ne pride še eden otrok na dve članici. Nerednih porodov je bilo 76, za kar je izplačano \$760.00. Koliko nerednih porodov je bilo povzročenih kriminalnim potom, tega nikdo ne ve, ker zdravniki nočejo podati tozadevnih izjav, temveč trdijo, da neredni porodi so vsled neurene ali pa so posledice prejšnje bolezni.

Polkodbe, odpravnine in operacije izplačane od 1. sept. 1915 do 30. junija 1918.

Stev. društva	Ime in priimek	Izplačane svote
1.	John Bavčar, e. 16109	\$ 50.00
	Mary Baskovec, e. 8188	50.00
2.	Frances Breje, e. 6816	50.00
	Mary Certalič, e. 2935	25.00
3.	Rose Kalich, e. 23168	50.00
4.	Julija Rozman, e. 7509	50.00
5.	Joseph Modie, e. 9833	50.00
	Rudolph Benedetic, e. 16114	50.00
	Joseph Kalan, e. 1437	50.00
	Matt Makue, e. 24199	200.00
	Martin Stare, e. 16619	50.00
6.	Anton Galičič, e. 1031	50.00
	Frances Rapselj, e. 387	50.00
8.	Terezija Hvala, e. 9851	50.00
9.	Ignac Juvan, e. 14329	50.00
	Ivana Rojht, e. 17995	50.00
10.	Anton Rudolf, e. 1914	200.00
	Božo Knezovič, e. 914	50.00
	George Balen, e. 20945	200.00
11.	Anton Popovich, e. 5417	50.00
12.	Frankiška Janecič, e. 13137	25.00
14.	Louis Peklar, e. 8388	50.00
16.	Kate Korenčan, e. 10828	10.00
19.	Anton Černe, e. 16887	25.00
	Frank Grobošek, e. 10909	50.00
	Louk Mandel, e. 21247	50.00
20.	Jacob Paulich, e. 14801	50.00
	Anton Stefanich, e. 13916	200.00
21.	John Glazar, e. 13916	200.00
	Joseph Pečjak, e. 766	45.00
	Anna Kern, e. 4129	50.00
	Louis Laušin, e. 188811	50.00
	Antonija Paulan, e. 20430	50.00
	Andrej Kovács, e. 923	50.00
	Jack Tomáš, e. 1865	50.00
22.	Matt Ozanich, e. 8021	50.00
24.	Joseph Vrbic, e. 3014	50.00
	Anton Pečar, e. 14608	50.00
27.	Anton Kucman, e. 23197	50.00
29.	Jacob Lazar, e. 1197	50.00
	Joseph Gore, e. 5264	50.00
34.	Alojzija Jug, e. 21873	25.00
36.	Frank Sedej, e. 9877	200.00

Stev. društva	Ime in priimek	Izplačane svote
37.	Ant. Banič, e. 18012	250.00
38.	Joseph Pohizek, e. 3629	200.00
	Joseph Pohizek, e. 3629	50.00
	Mary Susteršič, e. 10724	50.00
	Frank Majer, e. 2251	50.00
	John Svareinger, e. 24714	50.00
39.	Andrej Koren, e. 11760	50.00
	John Marinšek, e. 22921	50.00
	Joseph Kepec, e. 22938	50.00
	Mary Dane, e. 22937	50.00
40.	John Hitti, e. 18434	50.00
43.	John Marn, e. 16787	50.00
48.	Joseph Grimšič, e. 3252	250.00
49.	Mike Lazar, e. 2431	50.00
	Ivanka Cigole, e. 1715	50.00
50.	Vid Radanovič, e. 23479	50.00
58.	Rose Volčič, e. 18177	50.00
59.	Frank Banich, e. 20813	50.00
60.	John Guzelj, e. 23895	30.00
63.	Rud. Sparhakel, e. 4105	50.00
65.	Andrej Peve, e. 1266	50.00
	John Trupej, e. 21602	50.00
	Ivana Podbevšek, e. 18034	50.00
	Karl Boc, e. 14601	50.00
	Kate Galer, e. 15537	50.00
68.	Gabriel Ahad, e. 20634	50.00
69.	Louis Udovič, e. 16952	50.00
	Louis Perušek, e. 21316	200.00
72.	Antonija Čekado, e. 12898	50.00
75.	John Majnarič, e. 13776	200.00
76.	Valentine Wirtlič, e. 4863	50.00
	Ignac Zore, e. 1690	50.00
77.	George Tomljanovič, e. 20285	50.00
78.	John Kanevč, e. 20470	50.00
80.	Gasper Tadej, e. 7018	200.00
81.	Blaž Starčević, e. 8064	250.00
	Paul Sigurnjak, e. 20047	200.00
	Leo Starčević, e. 6889	200.00
83.	Jeunite Samec, e. 18968	50.00
86.	Joseph Pusave, e. 19624	200.00
	Thomas Pue, e. 561	50.00
	Aloisija Slana, e. 11496	50.00
87.	Mike Stern, e. 18880	200.00
	Vlad Kočman, e. 18880	50.00
	Andrej Kaus, e. 20451	25.00
88.	Frances Zagoda, e. 13776	50.00
	Frank Vchar, e. 17246	200.00
91.	Ivana Gabrovšek, e. 13916	45.00
92.	Frank Pirnat, e. 10397	50.00
	Karl Bartolič, e. 17719	50.00
	Frank Lipossek, e. 20500	205.00
93.	Terezija Marolt, e. 20645	50.00
95.	Frank Kranjčič, e. 6895	50.00
	Frank Prelesnik, e. 16925	50.00

Stev. društva	Ime in priimek	Izplačane svote
96.	Joseph Pere, e. 856	200.00
	Matt Frankovič, e. 7635	200.00
98.	Frank Jurjevec, e. 14418	200.00
	Anton Kostelet, e. 12138	50.00
102.	Terezija Anžiček, e. 6803	50.00
	Lena Simšek, e. 10984	50.00
	Vincencija Jurman, e. 19014	50.00
	Mary Skerjane, e. 11810	48.50
	Frances Kržičnik, e. 6810	50.00
	Anna Hrvat, e. 17505	50.00
105.	Frank Medveš, e. 5477	10.00
107.	Frances Zimmerman, e. 18204	50.00
108.	Kate Strucelj, e. 25103	50.00
	Helena Grošelj, e. 7062	50.00
110.	Joseph Tomažetič, e. 11810	200.00
	And Bukovec, e. 3210	250.00
	Frank Crar, e. 7256	50.00
	Joseph Tomažetič, e. 16476	50.00
114.	George Stublar, e. 8310	245.00
115.	John Mandel, e. 13399	50.00
117.	Gregor Petrovič, e. 19773	50.00
120.	Karl Marotič, e. 11202	200.00
121.	Frank Karlovsek, e. 21855	50.00
	Mary Bizjak, e. 20324	50.00
	Charles Tekauc, e. 11409	50.00
122.	Jacob Dezman, e. 12324	50.00
	Frankiška Zagar, e. 18639	50.00
124.	Matt Cigole, e. 15810	200.00
	Rudolph Pilpoh, e. 17874	50.00
128.	Katarina Tometz, e. 12846	50.00
129.	Frank Kaplan, e. 12340	50.00
	John Istenič, e. 17017	50.00
130.	Frankiška Čampa, e. 8826	45.00
	Frances Lesar, e. 21379	50.00
	Jozefa Zhačnik, e. 10874	50.00
131.	Matt J. Turk, e. 10874	50.00
132.	Frank German, e. 23677	50.00
137.	Karolina Modič, e. 11038	50.00
	Frances Lausche, e. 8533	50.00
	Agata Poljak, e. 19465	50.00
	Rose Skerjane, e. 18879	50.00
	Ivanka Paulin, e. 11040	50.00
138.	Antonija Terček, e. 19058	50.00
	John Rezenberger, e. 7601	50.00
	Vide Omahen, e. 19690	50.00
	Rose Urbančič, e. 17567	50.00
143.	Joseph Ogulin, e. 12195	200.00
145.	Mary Janecič, e. 12015	50.00
147.	Andrew Korenčan, e. 12525	50.00
155.	Mary Sitar, e. 20349	25.00
156.	Stefan Dugaro, e. 10662	200.00
160.	Frances Gaber, e. 11067	50.00
161.	Anton Gorše, e. 11086	200.00
164.	Julijana Juvan, e. 11279	50.00
	Mary Seljak, e. 12899	50.00
166.	Joseph Radišek, e. 11972	50.00
167.	Amalija Završnik, e. 11708	50.00
168.	Frank Ahlin, e. 13732	200.00
170.	Frank Kočvar, e. 12043	250.00
172.	Anton Dolenc, e. 12375	500.00
173.	Blaž Odar, e. 15062	200.00
176.	John Novak, e. 15062	600.00
	John Dermota, e. 10303	50.00
	Thomas Dolinar, e. 12713	50.00
178.	Chrl Kobal, e. 16564	50.00
	John Božich, e. 8182	250.00
	Peter Mevlja, e. 27537	50.00
	Anton Kaluža, e. 20391	50.00
180.	John Potočnik, e. 13286	15.00
183.	Frank Rolih, e. 13467	50.00
	Katarina Dolenc, e. 14064	50.00
185.	Mary Coprič, e. 18334	25.00
	Anna Skolarič, e. 16100	50.00
187.	Helena Leber, e. 16310	50.00
	Terezija Wegelj, e. 13882	50.00
191.	Kate Majetič, e. 19497	25.00
	Kate Majetič, e. 19497	25.00
	John Kuselj, e. 26219	50.00
192.	Mary Demsar, e. 13737	50.00
197.	Joseph Jurich, e. 18577	15.00
	Joseph Jurich, e. 18577	6.50
	Teodor Majkič, e. 20133	50.00
201.	Joseph Vardijančič, e. 22069	50.00
	John Posega, e. 1781	50.00
203.	Frank Benigar, e. 20140	50.00
205.	Stefan Majnarič, e. 16120	50.00
206.	Frank Pere, e. 17606	50.00
	Fanny Cvetkovič, e. 15343	50.00
209.	Antonija Šetine, e. 15904	50.00
	J. Russ, e. 19292	50.00
	Frank Zimmerman, e. 440	50.00
	Joseph Friškovec, e. 16588	50.00
212.	Karolina Božich, e. 17105	50.00
	John Piševič, e. 19218	50.00
213.	Victorja Holeva, e. 17119	50.00
218.	John Grile, e. 7544	50.00
223.	Frank Stainer, e. 13764	50.00
231.	Fortunat Maček, e. 12131	200.00
233.	John Buh, e. 23162	50.00
238.	Joseph Kek, e. 19967	200.00
	Frankiška Frank, e. 15657	50.00
242.	Anna Laharne, e. 20204	50.00
244.	Mike Artač, e. 27189	200.00
245.	Mary Curl, e. 20670	50.00
267.	Frank Asič, e. 21783	50.00
268.	Joseph Kolenc, e. 22306	50.00
274.	Joseph Volčjak, e. 6086	50.00
284.	Ludvik Kosorok, e. 11361	50.00
286.	Jenny Gradšek, e. 11361	50.00
	Uršula Dolinšek, e. 20453	50.00
288.	Matt Gms, e. 19262	200.00
292.	Terezija Vidmar, e. 17718	50.00
307.	Frankiška Samec, e. 5634	50.00
		\$17,145.00

Za poškodbe, odpravnine in operacije je izplačano v 211 slučajih in sicer sledeče:

Zguba oces	15 slučajev	\$3000.00
Zguba obeh nog	1	600.00
Popolno oslepost	1	500.00

Stev.	društva	Ime in priimek	Izplačane svote
Zguba rok	8	"	1600.00
Zguba nog	7	"	1400.00
Za odpravnine	8	"	1950.00
Podpora po 50c na dan	5	"	161.50
Zguba prstov	2	"	100.00
Operacije: Na alepiču	96	"	4728.50
Maternici	14	"	535.00
Utrganje (pruh)	3	"	150.00
Na mehuru	6	"	300.00
Na rebrah	1	"	50.00
Na prsih	2	"	100.00
Na kosteh	5	"	225.00
Zavozlanje črev	3	"	150.00
Na želcu	1	"	50.00
Na nogah	5	"	250.00
Na izrastkih	8	"	380.00
Na želodcu	4	"	200.00
Rak	1	"	50.00
Zastrupljenje krvi	2	"	40.00
Nu črevah	4	"	200.00
Neredni pored	1	"	25.00
Na obistih	1	"	50.00
Krvavenje	1	"	50.00
Na trebuhu	2	"	100.00
Na plučih	1	"	50.00
Na vratu	3	"	150.00
211			\$17,145.00

178.	John Bozich, c. 8982.	25.00
186.	Julius Novak, c. 15672.	10.00
	Julius Novak, c. 15672.	25.00
	Julius Novak, c. 15672.	25.00
191.	Ernest Cvečič, c. 24099.	25.00
209.	Joseph Kamposh, c. 4902.	15.00
	Frank Zimmerman, c.	25.00

\$1300.00

Iz sklada izrednih podpor je izplačano v 58 slučajih dvota \$1300 članom, ki bolehalo na različnih notranjih boleznih, ali pa so pohabljeni za svo življenje, da si nemorejo služiti svoj kruh. Glavni odbor je v dveh slučajih dovolil podporo iz tega sklada bivšemu članu, ki je prejel celo posmrtnino za popolno oslepelost; ravno tako vdovi pokojnega člana jednote, ki se nahaja v potrebi.

Dnevnik Prosveta.

Mnogo krat smo čitali želje nekaterih članov, da se sestavi račun dnevnika Prosvete, v svrhu prepričanja, ali se dnevnik vzdržuje iz naročnine in oglasov ali se ga zalaga iz upravnega sklada. Sestaviti tak račun in podati natančne številke je po sedanjem sistemu uprave lista skoraj nemogoče. Jednota izdaja tednik, katerega plača vsak član pri upravnem skladu; zraven tega je dnevnik, katerega se smatra, da je tudi last jednote, ampak na njega je naročenih le nekaj nad 7000 članov. V obeh listih so oglasi, toda nekateri le v tedniku. Upravitelj lista je do sedaj prejemal naročnine in za oglase, ter držal tozadevno knjigovodstvo. Ves nabrani denar je izročil meni enkrat na mesec. Izdatke za list sem vodil jaz kot tajnik od katerih je lahko dati račun. Ampak poleg računov za tiskarno so drugi računi za upravišstvo, za različne potrebščine, ki so se rabile za tednik in dnevnik, katere razdeliti pravilno, da bi imeli o stroških dnevnika jasne številke, ni mogoče.

Za tako kontrolo je treba, da upravišstvo vodi natančno knjigovodstvo, koliko vrednosti oglasov je priobčenih v dnevniku, koliko poštnine je treba za korespondenco, tiskovin in drugih po-

trebščin za dnevnik. Poleg tega so drugi stroški pri upravi jednote, katerih del pripada na račun dnevnika. Pa recimo, da dobimo natančne izdatke za dnevnik, pridemo v zadrego z dohodki. Imamo da namreč natančno svoto koliko je prispevkov za naročnino, nikdo pa ne more zračunati, koliko je dnevnik koristil jednoti in članom, ki niso naročniki z agitacijo, kar bi se moralo šteti v dohodke.

Vseeno sem sestavil račun dohodkov in izdatkov za dnevnik, katerega samtram, da je nekako približno pravilen. Računa je:

DOHODKI:

Naročnina	\$23,250.00
Oglasi	3,000.00
Stanarina	600.00

Skupaj \$26,850.00

IZDATKI:

Tisk lista	\$25,046.05
Plača dveh urednikov	3,758.50
Plača pomožnega upravitelja	1,300.00
Poštnina	2,000.00
Stanarina	600.00
Najemnina posebnih moči in pisateljem	480.00
Tiskovine	150.00
Uradne potrebščine	50.00
Voznje in dnevnice	250.00
Telefon	60.00
Premog in drva	150.00
Razsvetljava	50.00
Čiščenje	50.00
Časopisi	50.00
Nagrade kontestantom	350.00
Razni drugi stroški	300.00

Skupaj \$34,619.55

Na podlagi mojega proračuna, ne da bi pregledal knjige, je pri dnevniku deficita \$7,769.55.

Glede drugih natančnih poročil o listu bo lahko poročal upravitelj, v katerega področje spada uprava lista in kateri vodi bolj natančno knjigovodstvo. Ravno tako večak, ki je pregledal poslovanje pri listu.

OTROŠKI ODDELEK.

Iskaz dohodkov in izdatkov otroškega odd. od 31. avg. 1915 do 30. junija 1918.

DOHODKI.

Preostanek gotovine 31. avgusta 1915.	\$ 4,117.79
Pristopnina in assessment.	13,472.10
Obresti	560.05

Skupaj \$18,149.94

IZDATKI.

1 Matilda M. Shober, c. 75 od šte. 12.	\$ 75.00
2 Mike Novak, c. 690 od šte. 7.	75.00
3 Fanny Tomine, c. 2108 od šte. 10.	75.00
4 Elsie Erjavec, c. 1926 od šte. 21.	75.00
5 Matt Krže, c. 377 od šte. 111.	75.00
6 Milka Negovan, c. 2682 od šte. 34.	75.00
7 Besie Karas, c. 2475 od šte. 241.	75.00
8 Edward A. Shober, c. 2639 od šte. 12.	75.00
9 Vinko Belobrajdič, c. 2491 od šte. 230.	75.00

10 Josefina Sedinek, c. 2213 od šte. 167.	75.00
11 Josefina Mavrič, c. 2905 od šte. 138.	75.00
12 John Draftina, c. 1808 od šte. 7.	75.00
13 Mary Tomie, c. 1470 od šte. 34.	75.00
14 Karl Kucler, c. 2431 od šte. 119.	75.00
15 Viktorija Svab, c. 1638 od šte. 80.	75.00
16 Sam Franciskovič, c. 3284 od šte. 80.	3.00
17 Jenny Tonin, c. 3300 od šte. 119.	3.00
18 Mary Sturem, c. 1806 od šte. 7.	75.00
19 Regina Čuk, c. 612 od šte. 55.	75.00
20 Stany S. Benedetič, c. 1560 od šte. 53.	75.00
21 Esther Skolarič, c. 1992 od šte. 53.	75.00
22 Ljudmila Jurečko, c. 1725 od šte. 123.	75.00
23 Fanny Cukale, c. 5 od šte. 10.	75.00
24 Louis Cukale, c. 6 od šte. 10.	75.00
25 Mary Mahle, c. 2520 od šte. 122.	75.00
26 Julija Černilec, c. 2798 od šte. 104.	75.00
27 Frank Tomljanovič, c. 2444 od šte. 3.	75.00
28 Mamie Petrič, c. 3553 od šte. 123.	75.00
29 Daniel Trušnovič, c. 1903 od šte. 106.	75.00
30 Ludvig Markovič, c. 2837 od šte. 142.	75.00
31 Mary Gums, c. 3797 od šte. 294.	75.00
32 Edward Milanič, c. 2490 od šte. 240.	75.00
33 Sylvester Fister, c. 4080 od šte. 102.	75.00
34 Franciska Zaborac, c. 3476 od šte. 91.	75.00
35 Cyril Kral, c. 1667 od šte. 165.	75.00
36 Emma Ban, c. 2448 od šte. 91.	75.00
37 Henry Albina, c. 3422 od šte. 86.	75.00
38 Andrej Bravničar, c. 3225 od šte. 14.	75.00
39 Mike Krefel, c. 4444 od šte. 34.	75.00
40 Olga Dunovič, c. 3234 od šte. 79.	75.00
41 Peter Vukonič, c. 1275 od šte. 75.	75.00
42 Kristina Vrečar, c. 2419 od šte. 122.	75.00
43 Mary Petrič, c. 4018 od šte. 20.	75.00
44 Elma Perko, c. 2021 od šte. 16.	75.00
45 Albina Černilec, c. 1528 od šte. 17.	75.00
46 Mary Česnik, c. 2903 od šte. 138.	75.00
47 Cielija Šifrar, c. 2916 od šte. 6.	75.00
48 Millie Vidrih, c. 1507 od šte. 148.	75.00
49 John Murin, c. 3598 od šte. 306.	75.00
50 Matt Ipavec, c. 790 od šte. 6.	75.00
51 Anton Zagar, c. 2208 od šte. 122.	75.00
52 Stanislav Jelarčič, c. 4814 od šte. 104.	75.00
53 Frank Meriak, c. 3029 od šte. 2.	75.00
54 Mary Kuret, c. 3497 od šte. 178.	75.00
55 Louis Fon, c. 2891 od šte. 34.	75.00
56 Sophie Jagodič, c. 4322 od šte. 2.	75.00
57 Edward Mlakar, c. 3666 od šte. 2.	75.00
Prenos v članski upravni sklad za upravo.	1,500.00
Gotovina dne 30. junija 1918.	12,518.94
Skupaj	\$18,149.94

Vzrok smrti otrok.

Srčna bolezen	2	Podobovana bolezen	1
Želodčne bolezni	2	Vnetje možgan	2
Piljučnica	12	Tifus	2
Otrpnenje	2	Bolezen na obistih	1
Opekline	4	Povožena od vlaka in avtomobila	2
Davica	11	Driska	1
Krč	1	Gnojitev v kosteh	2
Sušica	3	Okpice	1
Slepič	1	Za neznane notranje bolezni	6
Škrlatica	1	Skupaj	57

(Dalje prihodnjo sredo.)

Skrbite, da bo luč Svobode vedno svetila!

Ali se še spominjate onega srečnega in veselega trenutka, ko ste zagledali orjaški kip Svobode ob prihodu v Ameriko? Kako prijazno je vas ta simbol Svobode pozdravljial ter klical vam in vašim sorodnikom: "Dobrodošli"! Skrbite torej, da bo ta luč Svobode vedno svetila!

Ta orjaški spomenik naj pozdravlja tudi druge ter naznanja s svojo bajklo, da živi v svobodni naši deželi—svobodno ljudstvo.

Vsak moški, ženska in otrok, živeč v naši ljubljeni novi svobodni domovini naj bi kupil sedaj vsaj še en bond Svobode. Kupite ga še danes! Pokažite s tem, da ste vredni varnosti in svobode, katero uživate v odsvitu te luči in pod našo mogočno Zvezdno zastavo.

Podpisovanje 4. vojnega posojila bo zaključeno dne 19. oktobra. Ne odlašajte torej. Idite s pravim delom naprej—ne samo v smislu patrijotizma, ampak tudi z ozirom na varno investiranje denarja.

Pomnite, da so bondi Svobode najbolj varni bondi na celem svetu. Če kupite ta bond, hranite s tem svoj lastni denar, poleg tega pa še pomagajte, da bo enkrat svet varen pred močjo in nasiljem.

Kupite bond Svobode še danes!

4. Vojno Posojilo - 4th Liberty Loan

Največja slov. zlatarska trgovina

Frank Černe
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Sopne in stenske ure, prstane in medaljoneke vseh slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in druge zlatarstvo po niski ceni.

PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno uprskajte za ceno predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

ALI STE SE ZANIMALI?

STE LI ZINTERESIRANI ZA DOBRO ZDRAVJE IN DOLGO ŽIVLJENJE.

Bolgarski krvni čaj je eno prvih pozornosti, ki naj bi se vsak zanimal, ako želi imeti dobro zdravje in dolgo življenje. Na tisoče oseb hvali ta čudoviti zeliščni čaj, kateri vsebuje najboljše snovi za čiščenje krvi. Ta Bolgarski krvni čaj je zelo priporočljiv proti artritisu, slabemu spancu, glavobol, nervoznosti, kostobolje, slabi želodec, plin in za slabo ne čisto kri. To je stare znano zdravilo, ki so ga uporabljali še naši stari pradedje in se uporablja še danes pri tisoče ljudeh. Ako se vresnici zanimate za dobro zdravje in dolgo življenje tedaj si nabavite tega Bolgarskega krvnega čaja.

Bolgarski krvni čaj se dobi v zavoju, ki zadostuje za celo družino celih pet mesecev. Po pošti velja \$1.25; 5 zavojkov po pošti \$5.00. Posilja se po poštne povzetju in zavarovano po sprejemu zneska, ali pa vam pošljemo po C. O. D. Naslov: H. H. von Schlick, President Marvel Products Co., 6 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Naznanila, vabila in zahvale.

Cleveland, O. — Naznanjam članstvu društva Slovenska Vila, št. 178, S. N. P. J., da se prihodnja seja vrši v petek 18. oktobra ob 8. zvečer v prostorih Slov. nar. doma na 6409 St. Clair Ave. Na tej seji bo na dnevnem redu več zelo važnih stvari, zato je potrebno, da se je vsi udeležite. — Jakob Čič, tajnik.

Chisholm, Minn. — Opozorjam članstvo društva Slovenski Rudar, št. 110, S. N. P. J., da se polnoletno udeležbo seje v nedeljo 20. oktobra dopolne. Na dnevnem redu bo več zelo važnih točk, kakor tudi poročila našega delegata o poteku VII. redne konvencije. Potrebno je od vas, da se udeležite seje tudi radi tega, da naznanite tajniku društva, za koliko ste kupili bonovov vojnega posojila in vojno varčevalnih znamk. Na društvenega tajnika so prišla vprašanja iz washingtonskih vladnih uradov, ki žele pojasniti v tem oziru. Oni bi se namreč radi prepričali, v koliko smo Slovenci naklonjeni tej zadevi in čemu, ko potrebuje vse naše pomoči. Zato je potrebno, da da vsak član in članica društva natančno poroči o tem oziru. Vem, da ste vsi kupili bonde, zato vam ne bo nobena težava dati poročilo, koliko ste posodili Zdrženim državam. — F. Klun, tajnik.

Chisholm, Minn. — Sledeče priobčujem tretji izkaz podpore, ki sem jih prejel skozi urad tajnika društva št. 110. Darovala so sledeča društva, vna S. N. P. J.: št. 122, \$2.50; št. 228, \$1; št. 255, \$5; št. 265, \$4.40; skupaj \$12.90. Zadnji izkaz: \$212.96. Vsega skupaj: \$225.86. Še enkrat se najprisernejše zahvaljujem vsem darovalcem, ki so mi priskočili na pomoč s tako izdatno svoto v moji bolezni. — S. Sobotnik pozdravom, Joseph Tomazetič.

Girard, Ohio. — Naznanjam članstvu tukajšnje organizacije Slov. rep. združenja, da se bo prihodnja seja vršila dne 20. oktobra ob 4. popoldni v prostorih Slovenskega doma. Na dnevnem redu bodo volitve raznih potrebnih odborov naše okrajne organizacije S. R. Z. in med drugim tudi poročilo o veselici, ki smo jo priredili v korist te organizacije. Udeležite se te seje vsi in pripeljite s seboj tudi vaše prijatelje in agitirajte med njimi, da postanejo člani Slovenskega republikanskega združenja. Posebno Slovenci is tukajšnje okolice vabim, naj se pridružijo našemu aktivnemu delu. — Anton Anšček, 972 State St., Girard, O.

Peoria, Ill. — Zdravstvena oblast so prepovedale zbiranje ljudi po javnih prostorih, da se omeji razširjenje "španske influence". Vsi tedaj so prizadeti tudi društva, ki ne bodo mogla obdržati svojih časa, dokler se ne prekliče sedanja naredba. Vsi tedaj opozorjam člane društva Gora, št. 311, S. N. P. J., da plašilejo assessment pri meni na domu najkasneje do 25. oktobra zvečer. Dobi me lahko v nedeljo ob 8. do 12. popoldne in čez teden od 5. do 8. zvečer. — Joe Mrežar, 513 Kettelle St., Peoria, Ill.

Chicago, Ill. — Vsi tedaj naredbe zdravstvenih oblasti, ki prepoveduje vse zbiranje veselice toliko časa, da se omeji razširjanje španske influence v tem mestu, se vinka trgovci ženske organizacije S. R. Z. v Chicagu ne bo vršila v nedeljo 20. oktobra, kot je bilo določeno, kajti naredba nam je prepovedala izvršiti namerovani program omenjeni dan. Priredile pa jo bomo ob prvi ugodni priliki, kakor hitro bo preključena naredba, ki prepoveduje veselice dokler traja epidemija influence. Tisti, ki ste se kupili vstopnice v predprodaji, jih obdržite, kajti vstopnice bodo veljavne za priredbo, ki jo bomo priredile to jesen. — Kadar se naredba prekliče, vas bomo pravočasno obvestili, kdaj bomo priredile odloženo veselico. — Članice ženske organizacije S. R. Z. vabimo na sejo, ki se vrši četrto nedeljo v oktobru v navadnih prostorih na 1903 So. Racine Ave. Pripeljite s seboj vaše prijateljice in jih nagovorite, da postanejo članice te organizacije. — Za odbor, M. A.

Bridgeville, Pa. — Slovenskemu občinstvu tu in v okolici naznanjamo, da priredi Slovenska godba v Bridgeville prvo veselico v soboto 26. oktobra ob 8. zvečer v Nemški dvorani v Bridgeville. Čisti dobiček veselice je namenjen skladu godbe za nabavo uniform. Vstopnina za moške 50c. Dame so vstopnine proste. — Slovensko občinstvo vabimo, da se v obliem številu udeleži te prireditve. — Ako bo vlad epidemije influence trajala še nadalje prepoved za prirejanje veselice, tedaj se bo ta prireditev odložila na poznejši čas. — Odbor Slov. godbe.

Hibbing, Minn. — Posiljam člane društva Hibbing, št. 125, S. N. P. J., da se sanesljivo udeležijo seje dne 20. oktobra. Na dnevnem redu bomo imeli volitve tajnika, kajti sedanji tajnik odpotuje iz tega mesta. — Tajnik.

Kayler, Pa. — Opozorjam članstvo društva S. R. Z. na prihodnost, št. 244, S. N. P. J., na sklep društvene seje dne 18. septembra, ki se glasi, da se bo v bodoče absolutno zahtevalo od vsakega člana in članice tega društva redno in polnoletno udeleževanje društvenih sej. Ravno tako velja ta sklep za vse društvene prireditve, kakor tudi za skupne prireditve, pri katerih sklene članstvo na seji, da se je bomo udeležili tudi mi. V tem sklepu so všteti pogrebi, parade in druga podobne prireditve. Odsotnost bo opravičena za bolnike in nujno delo. Vsi drugi pa spadajo sklepom društva in pravilom S. N. P. J. Tak sklep je zelo važen in dolžnost članstva tega društva je, da ga tudi vpoštuje. — Nadalje vas opozorjamo, da plačujete vaše prispevke redno vsak mesec do 24. dne v mesecu. Kdor ne bo tega pošteval, si bom sam kriv suspendacije in v slučaju bolniški izpeli škodo na bolniški podpori. — Seje tega društva se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v Unjski dvorani ob 1.30 popoldne. — John Dolmovich, tajnik.

Butte, Mont. — Pozivljam članstvo društva Slovenska Hrvatska Sloga, št. 207, S. N. P. J., da se polnoletno udeleži prihodnje seje dne 20. oktobra. Na dnevnem redu bo več zelo važnih točk v pretresu in poročilo de-

legata tega društva o poteku VII. redne konvencije S. N. P. J. — Assessment naj vsakdo plača na seji. Ako se je ne more udeležiti vsak sam, naj pošlje assessment po kakemu drugemu članu, tako, da bo, če je mogoče, ves assessment plačan na seji. — V društvenih zadevah, ki imajo stik s uradom društvenega tajnika se obračaja na novega tajnika tega društva. Njegov naslov je: Nick Kotzian, 2216 Willow St. (McQuin Addition), Butte, Mont.

Cle Elum, Wash. — Naznanjam članstvu društva Dobro Došli, št. 79, S. N. P. J., da je društvo na redni seji dne 6. oktobra izvolilo novega tajnika. Članstvo opozorjam, naj v bodoče pošilja vse stvari, tikajoče se društvenega tajnika se obračaja na sledeči naslov novega tajnika: Anton Miloi, Box 588, Cle Elum, Wash. — Novoizvoljenemu tajniku Antonu Miloi želimo obilo uspeha v njegovem uradu v korist društva in jednote. — Anton Lucič, prejšnji tajnik.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je preminul moj ljubljani soprog in oče

STEFAN PERŠE

dne 29. septembra, 1918 ob eni uri jutraj. Pogreb se je vršil dne 1. oktobra 1918. — Truplo je bilo na željo pokojnika upepeljeno.

Najprisernejše se zahvaljujem vsem, ki so mi v dolgotrajni bolezni mojega soproga bili v pomoč in mi stali v žalostnih urah na strani. Prav iskreno se zahvalim vsem članom društva "Naprej" št. 5, SNPJ, katerega dolgoletni član je bil umrl, da so ga tako častno sprejeli k mirnem počitku. Ujjudno se zahvalim tudi vsem drugim udeležencem za njih mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu. Lepa hvala vsem za krasne darovane vence. Moja prisrčna zahvala bratu predsedniku društva Naprej Fr. Somraku za tolažbo in pomoč, ki jo je v svojem in društvenem imenu izkazal. Še enkrat moja najljubša hvala vsem. Zahlujoči ostali:

Franciška Perše, soproga,
Josipina Perše, hči,
Cleveland, Ohio.

KJE JE MOJ PRIJATELJ.

Frank Grosnik doma iz Zaloga pri Ljubljani leta 1910 bila sva skupaj v mestu Milwaukee, Wis. za njegov sedanji naslov bi rad izvedel Louis Zidan 937 Adams Ave., Eveleth, Minn.

SLOVENSKI ROJAKI POZOR!

Oblisite največjo in najmodernejšo slovensko gostilno, kjer dobite vedno sveže pijače in točno postrežbo. Rojaki kadar potujete skozi Chicago, se oglasite pri meni.

ANDREW SPOLAR, 1834 So. Ashland Ave. in 18. Place. Telefon Canal 3474. CHICAGO, ILL.

Marija Sluga

1828 W. 22nd St.
Chicago, Ill.
Telefon Canal 4739
iskušena in z dravim dovoljenjem potrjena
BABICA
se ugodno pripravlja
slovenskim in hrvatskim
ženskim in otroškim
boleznam.

JOSEPH OREŠNIK,

293 Reed St., Milwaukee, Wis.

Priporoča svojo gostilno, kjer se shajajo večinoma vsi Slovenci, domači in drugi. Na razpolago imam biljardnico, godbo, cigare in cigarete. Za potujoče imam prenočišča in dajem dobro postrežbo. Za obilen obisk se priporoča Jos Orešnik.

AVGUST ZAJC

Gostilna in Palm Garden
500 National Ave.,
Milwaukee, Wis.

Imam na razpolago posebne sobe in prenočišča za potujoče rojake. Točna in dobra postrežba.

Zdaj vstopite v armado za prihranitev živil in se pridružite veliki šivilski ofenzivi!

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečev, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupcem na markeče, hipoteke in obveznice za \$9,500,000 in piti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000. Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, pred. Em. Beranek, podpred. Adof J. Krass, blag. Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združenih držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

Imam v zalogi nove kranjake in nemške harmonike, trivrsne, dvoglasne, s ravnim okovanim držajem, delane natančno po LUBASOVEM NACINU; kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, kakršnegakoli izdelka, kakor tudi nove mehove, kovčoge itd.

ALOIS SKULJ,

323 Epsilon Place,
BROOKLYN, - - N. Y.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar na črno davo." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in osnemogla leta.

Vsak človek mora paziti in hraniti, če le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga daste na stran, se lahko cenil kot temeljni kamen poslojja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pameti narodni izrek ki pravi: "Erno do srca pogleda: kamen na kamen palača". Najbolje je početak ali bres počotka ni nikdar ničesar. Zatorej prireditvi viagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalagate v gotovo in varno banko, Z vlogo snega dolarja dočite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar na hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pošiljamo denar v Italijo, Švijo in Francosko. Prodajemo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v našem varno hranilno predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v stare domovino po vojni.

KASPAR STATE BANK

1500 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Kapital, vloge in prebitki znašajo nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdba

Zastave, regalice, znake, kape, petate, in vse potrebščine za društ. in jed. Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenilke pošljemo zahtev. F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2145-48-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naše posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

F. K. Bauzon

5920 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

Ima bogato zalogo najfinjših brivnih britev, nožev, škarij itd. Popravila in brusi vse to v stroko spadajoče stvari, kakor tudi puške in samokrese.

Edina slovanska tiskarna te stroke v Združenih državah. Sprejema naročila tudi izven Clevelanda. Delo solidno in jamčeno — zmerno ceno. SVOJI K SVOJINI!

POZOR ROJAKI!

Spožaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verižice, priveske, prstane, itd., kakor tudi ženske ure, verižice, zapetnice, zapetne ure, lavalirje, uhane broške itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj poštečeni in s najnižjimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, priveske, broške, igle itd. različnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je prodan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,
Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 606) CHICAGO, ILLINOIS.

KLOBUKI, najnovejši, črni, sivi, modri, rujavi in zeleni.

\$2.50 3.00 3.50 4.00
4.50 5.00 5.50

Baržunasti klobuki (zametavi)\$6.00
črni, rujavi in zeleni

Velika zaloga svetovno znanih WIDE AWAKE volnenh in flanelastih srajc

\$1.00, \$1.25, \$2,
\$2.50, \$2.75, \$3,
\$3.50, \$4, \$4.50,
\$5.00.

Pošiljamo v vse države v Ameriki, poštne prosto.

Belaj & Močnik
6205 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
UNIJSKA KROJAČNICA

Frank Scurich

"REALTOR"
Telefon 72 W. Bridgeville.
BRIDGEVILLE, PA.

Imam na prodaj nad 300 stavbinih zemljišč v Bridgeville, Pa., in okolici. Cene stavbišč (lotov) so od \$275.00 do \$750.00. Pogoj so zelo ugodni, lahko izplačujete na mesečne obroke. V mestu in okolici je veliko Slovencev in drugih Slovanov, ki se kupili zemljišča in hise od mene, ter s nakupom so zadovoljni. Tu in v okolici lahko dobiti delo v premogovih rovih in tovarnah. Mesto lepo raste in ima bodočnost. Delo se lahko dobi. To mesto je v bližini velikega mesta Pittsburgh, Pa., in v tem mestu se vsaki dan od 30 vlakov. Na prodaj imam tudi več hise s stavbišč, katere se prodajo na lahke odplačila. Vi veste, da je stanarina vsak dan višja in se težko dobe stanovanja, torej je najbolje, če kupite svoj dom, čeno grede gor vsak dan, torej ne odlašajte s nakupom. Lahko se pripravite pri mojih odjemalcih, vsi so zadovoljni.

Pišite takoj za pojasnila, ki vam jih dam radevolje. — Kot javni notar sem vam vedno na razpolago.

Zavarujem tudi posestva in pohištvo proti ognju. Pišite ali pa pridite osebno k meni, kajti prepričan sem, da se ne boste kesali, ako stopite s menoj kot Slovencom v direktno sveto.

Ali veste, kaj se godi dnevno po svetu? Ako ne, potem je to vaša krivda. Vse lahko izveste, ako se naročite na dnevnik "PROSVETA"! Prinaša svetovne novice iz dnevne ameriške vesti. — List stane za celo leto \$3.00, pol leta \$1.50. — Zastopniki so vsi društveni tajniki in še drugi pooblaščenici. — Naslov za "PROSVETO" je

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

BARBERTONSKIM SLOVEN. CEM NAZNANJE.

V svrhu čiščenja stranišč in dvorišč se vam priporočam. Izvršil bom vse delo strogo po določbah in po zmerni ceni. Fr. Levstik, Doyleston, Ohio. R. F. D. No. 2. (Wayne Co.) ali pa pustite naročilo pri J. Debeven v salunu.

THE CLEVELAND LIFE INSURANCE COMPANY

vas zavaruje za življenje, boizen in nearečo. Oglasite se pri: E. F. Merriman, i City Bank Bldg, 28 & Pearl St., nad banko, Lorain, O.

CAS.

Edina Slovenska revija izhaja mesečno ne 36 strahov in velja za vse leče \$2. Čas, 2711 S. Millard Ave. Chicago, Ill.